БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 71 (6506)
АПРЕЛИИН 8
СРЕДА
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Советскэ социалистическэ хуули эбдэгдэшэгүй нангин

Хорлолго, шпионаж хээ, Советскэ гүрэнэй эдэбхитэ ажал-ябуулагшад тушаа террористическэ ябуулгануудые хээ гэжэ гэмнэгдэhэн бүлэг врачуудай хэрэгээр даб дээрэхи мүрдэлгын бүхы материалнуудые ба бусад мэдээнүүдые нарибшалан шалгаhанай үрэ дүнгүүд тухай СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын мэдээсэл манай хэблэлдэ тунхаглагдаhан байна.

Энэ хэрэгээр гэмнэгдэhэн профессорнүүд ба врачууд СССР-эй Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха урдын министерствын зүгhөө буруугаар, хуулиин ямаршье үндэhэ баримтагүйгөөр арестовалагдаhан байгаа гэжэ шалгалтын эсэстэ тодоруулагдаа. Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын мэдээсэл соо хэлэгдэhэнэй, шалгалтын элирүүлhэнэй ёhоор хадаа эдэ нюурнуудые гэмнэhэн гэмнэлгэнүүд худал хуурмаг, тиихэдэ мүрдэлгэ хэгшэ хүдэлмэрилэгшэдэй баримталhан документальна мэдээнүүд буруу байгаа гэжэ шалгалта элирүүлээ. Гэмнэлгын зүбые гэршэлжэ элирхэйлhэн, арестовалагдагшадай элирхэйлгэнүүд гэдэгынь—Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха урдын министерствын мүрдэлгын частиин хүдэлмэрилэгшэдөөр мүрдэлгэ хэхэдээ хэрэглэжэ болохогүй гэжэ советскэ хуулинуудай эрид хоримжолhон арганууд хэрэглэн абтаа гэжэ тодоруулагдаба.

Энэ хэрэгые шалгахын тулада СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын тусхай томилhон мүрдэлгын комиссиин заключениин ёhоор, тэдэ арестовалагдааша профессорнүүд ба врачууд огто гэм зэмэгүй болон сагааруулагдажа, баалтаhаа сүлөөлэгдөө.

Мүрдэлгэ буруугаар хэhэн зэмэтэ нюурнууд арестовалагдаад, хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаhан байна.

Советскэ гүрэнэй интересүүдые сахин жагсаха ёhотой СССР-эй Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха министерство дотор яахадаа иимэ худал хуурмаг хэрэг хэгдэжэ, советскэ үнэн сэхэ хүнүүдэй, советскэ наукын элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай гэмнэгдэhэн ушар тохёолдоо гээшэб?

Энэ ушар түбхын түрүүн юун дээрэhээ тохёолдооб гэхэдэ, Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха урдын министерствын хүтэлбэрилэгшэд нэрэдээ хүрэхэгүй байшоо. Тэдэнэр арадhаа, партиhаа таhараа, арадай зарасанар мүн байhанаа, советскэ хуулиие шангаар сахин хамгаалха уялгатай байhанаа мартаа. Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха министр байhан С. Игнатьев политическэ hохорлиг ба алмай hүлэр ябадал гаргаа, министрын орлогшо ба мүрдэлгын частиин начальник байжа тус мүрдэлгые сэхэ хүтэлбэрилhэн аад, мүнөө арестовалагдаhан Рюмин мэтын хорото авантюристнуудай нүлөөндэ орошоо. Рюмин манай гүрэнэй, манай арадай далдын дайсан туладаа иимэ юумэ хээ. Советскэ гүрэнэй бодото дайсадые, бодото шпионууд ба диверсантнуудые уудалан элирүүлхын орондо, правительствые мэхэлэлтын замда, хорото авантюризмын замда Рюмин ороhон байна. Гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй дээдэ үүргые, партиин үмэнэ, арадай үмэнэ бэелүүлхэ харюусалгаяа дабажа, Рюмин ба Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха министерствын бусад зарим хүдэлмэрилэгшэд хорото зорилгоёо гүйсэдхэхын тула, гэмнэлгын материалнуудые хуурмагаар зохёохо хүрэтэрөө советскэ хуулиие бүдүүлигээр эбдэhэн, манай Конституци соо бэшэгдэнхэй советскэ гражданинуудай ойроо хүртэшэгүй нангин эрхые доромжолхо хүрэтэрөө аашалhан байна.

Бүлэг врачуудые гэмнэhэн ябадалтай дашарамдуулан байгуулагдаhан медицинско-экспертнэ комиссиые нэрэдээ хүрэхэгүй байшоо. Тус комисси урдань А. С. Щербаковые, А. А. Ждановые аргалхын тула хэрэглэhэн методууд тушаа буруу заключени хэhэн байна. Үбшэнэйнь шэнжэ ба бусад материалнуудые научна үнэн сэхээр, зүбөөр шэнжэлхын орондо, тус комисси мүрдэлгөөр зохёогдоhон материалнуудай нүлөөндэ орожо, медицинын хэдэ хэдэн мэдээжэ ажал-ябуулагшадые хардаhан, худал гэмнэлгэнүүдые өөрынгөө авторитедээр дэмжэhэн байха юм. Мүрдэлгэ хэгшэд хадаа зүбөөр аргалhые тодоруулха процедурын зарим гол зүйлнүүдые экспертнүүдhээ нюуhан байгаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Советскэ медицинын хэдэн олон мэдээжэ ажал-ябуулагшадые гэмнэhэн гэмнэлгэнүүд барандаа хуурмаг байгаа, энэнь манай гүрэнэй үнэн сэхэ ба хүндэтэй ажал-ябуулагшад тушаа хэгдэhэн хардалга мүн гэжэ советскэ арад ханаhан мэдэрэлтэйгээр мэдэбэ. Советскэ шанараа, хүн зэргээ алдагшад лэ советскэ гражданинуудые, советскэ медицинын элитэ ехэ ажал-ябуулагшадые хуули бусаар арестовалха хүрэтэрөө, мүрдэлгын хэрэгые хуурмаг болгохо хүрэтэрөө, гражданска уялгаяа зутараар эбдэхэ хүрэтэрөө доройтожо болохо байна.

Морально-политическэ нэгэдэлээр, пролетарска интернационализмын идейнүүдээр эмхидэн жагсаhан советскэ общество дотор, социалистическэ идеологидо тон таарахагүй национальна харшаар хандалсалгын мэдэрэлые хорото хуурмаг хэрэгээрээ үүдхэхэ гэжэ Рюмин мэтын бузар авантюристнууд hэдэhэн байна. Тиимэ хорото зорилгоор советскэ хүнүүд тушаа ямаршье хардалга хэхэеэ тэдэнэр тунхарихагүй байгаа. Жэшээлхэдэ, олониитын үнэн сэхэ ажал-ябуулагша, СССР-эй арадай артист Михоэлсэй тиигэжэ хардагдаhаниинь нарин шалгалтаар тодоруулагдаа.

СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын мэдээсэлэй тунхаглагдахаhаа урда тээ, Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха урдын министерствын органууд советскэ хуулиие бүдүүлигээр эбдэжэ, зоргоороо аашалжа ба эрхэ засагаа хэтэрүүлэн эдлэжэ байhан байна. Иимэ гэмтэ муухай ябуулганууд удаан саг соо элирүүлэгдэнгүй, хэhээгдэнгүй үлэхэ арганьгүй, яахадааб гэхэдэ Советскэ правительство манай ороной гражданинуудай эрхые хёрхоор хамгаална, оролдосотой наринаар сахина, зоргоороо ааша гаргаhан хүнүүдые нюур сахингүй, тушаал зэргэhээнь дулдыдангүй хатуугаар хэhээнэ.

Манай бүхы организацинуудай, гүрэнэй бүхы аппарадай хүдэлмэринь хүтэлбэрилхы органуудай ба бүхы советскэ общественнэ hэрэмжэтэй нарин хиналта доро ябуулагдаха ёhотой гэжэ Коммунистическэ парти, Советскэ правительство хододоо эридэг байгаа. эрижэ байна. Мүнөө манай орон дотор социализмын илалтын удхашанарые советскэ арадай тон гүнзэгыгөөр мэдэрэн ойлгоод байхада, бидэнэр советскэ, социалистическэ хуулиие сахилга тушаа илангаяа hэрэмжэтэй байха, илангаяа шанга эрилтэ табиха ёhотойбди.

Гүрэнэй аппарадта тохёолдоhон дутуунуудые, тэрэ тоодо гүрэнэй аппарадай зарим хүдэлмэрилэгшэдэй зүгhөө дура зоргоороо ба хуули бусаар аашалhан баримтануудые зоримгойгоор элирүүлжэ, тэдэ дутуунуудые тон эрид шууд, эбсэшэгүй шангаар усадхан зайсуулха зуураа, Советскэ правительство тэдээн тухайда арадтаа элеэр ба сэхэ хэлэдэг юм. Энэ ушар советскэ гүрэнэй, социалистическэ байгуулалтын агуу ехэ хүсэн тухай гэршэлнэ. Энэ хүсэнэй уг үндэhэниинь юуб гэбэл, манай правительство арадтаяа нигта, таhаршагүй холбоотой байдаг, бүхы ажал-ябуулгаараа арадта түшэглэдэг, арадай шухала интересүүдтэ харюусаха политика сэхэ шууд ба батаар бэелүүлдэг.

Дабагдашагүй хүсөөр, творческо эршээр бүрин түгэс социализмын орон коммунизм байгуулха замаар найдамтай дабшажа ябана. Мүлжэгшэ ангинууд Советскэ Союз дотор үни усадхагданхай. Тиимэhээ, гадаадын хархис хүсэнүүд Советскэ гүрэндэ эсэргүү hүйдхэлэй ябуулга хэхэ hэдэлгэ гаргахадаа, манай орон дотороо ямар нэгэн социальна биратай түшэг оложо шадахагүй. Гэбэшье, капиталистическэ хүреэлэлгын бии байгаа сагта манай руу шпионуудые, диверсантнуудые эльгээхэ hэдэлгэнүүд хэгдэнэ, саашадаашье зайлашагүй хэгдэхэ гэжэ советскэ хүнүүд мэдэнэ. Зарим хог богуудые, буржуазна идеологиhоо хахасаагүй хүнүүдые, хубилан доройтогшодые антисоветскэ зорилгонуудтаа хэрэглэхэ hэдэлгэнүүд хэгдэхэ байха. Арадай эдэ эли ба далдын бодото дайсадта, Советскэ гүрэнэй дайсадта эсэргүү шэглүүлэн даряа ходо хуурай байлгаха хэрэгтэй. Хододоо hэрэмжэтэй байгты гэжэ бидэндэ парти заана.

Советскэ социалистическэ гүрэнэй гражданинуудай агуу ехэ эрхэнүүдынь СССР-эй Конституци дотор бэшэгдэнхэй. СССР-эй Конституциин 127-дохи статья хадаа хүнүүдэй ойроо хүртэшэгүй байха эрхэ СССР-эй гражданинуудта хангана. Хэншье сүүдэй тогтоолhоо гү, али прокуророй зүбшөөлhөө гадуур арестовалагдаха ёhогүй.

СССР-эй Конституци дотор бэшэгдэhэн социалистическэ хуули, советскэ гражданинуудай эрхэнүүдые сахин хамгаалга — Советскэ гүрэнэй саашадаа хүгжэхэ ба бэхижэхэ шухала үндэhэ hуури мүн.

Советскэ хуулиие эбдэхэ ябадал хэндэшье зүбшөөрэгдэхэгүй. Гражданска эрхэнүүдни советскэ социалистическэ хууляар найдамтай хамгаалагдадаг гэжэ мэдээд, хүдэлмэришэн бүхэнэй, колхозник бүхэнэй, советскэ интеллигент бүхэнэй hанаашархангүйгөөр, этигэлтэйгээр хүдэлмэрилхэдэнь болохо.

СССР-эй Конституцяар батадхагдаhан эрхыемни Советскэ правительство нангинаар сахиха ба хамгаалха гэжэ Агууехэ Советскэ гүрэнэй гражданинай этигэхэдэнь болохо.

Энэ хадаа өөрынгөө Советскэ правительствые тойрон СССР-эй арадуудай саашадаа бүри нигтаар жагсаха, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ ба Советскэ Союзай уласхоорондын нэрэ хүндын саг үргэлжэ ургаха шухала условинуудай нэгэн мүн.

(«Правдын» апрелиин 6-най түрүү бэшэг).

„СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд“ гэжэ И. В. Сталинай гениальна зохёолдо ба партиин XIX съездын материалнуудта зорюулагдаhан лекцинүүд болоно

МИНСК. (ТАСС). «Коммунистическэ парти — Советскэ обществын ударидагша ба хүтэлбэрилэгшэ хүсэн, СССР-тэ коммунизм байгуулгые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ мүн» гэhэн темээр лекцинүүд республикын заводууд ба баригануудта, колхозууд ба МТС-үүдтэ болоо. Белоруссиин ЛКСМ-эй ЦК, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгын республиканска общество партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд тухай лекцинүүдые залуушуулда зорюулан эмхидхэбэ.

Обществын гэшүүд партиин XIX съездын материалнууд тухай 100 гаран цикл лекци уншаа. Минскэ округой офицернүүдэй байшан соо 4 мянган хүн теоретическэ темээр элидхэлнүүдые шагнаба. Молодечно, Гомель ба Гроднодо лекционно пропаганда үргэнөөр ябуулагдана.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын 1900 гэшүүд И. В. Сталинай зохёолдо, КПСС-эй XIX съездын материалнуудта зорюулан 12 мянган лекци уншаба.

РЕСПУБЛИКЫНГАА 30 ЖЭЛЭЙ ОЙЕ ШЭНЭ АМЖАЛТАНУУДААР УГТАЯ!

★ ★

Олониитын хабаадалгатай воскресник болобо

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Манай тусхай корреспондентhээ телефоноор абтаба).** Тэжээл бэлэдхэлэй, таряанажалай ба тракторна бригадануудай бригадирнуудай, луговодуудай, МТС-үүдэй лугомелиоративна отрядуудай начальнигуудай аймагай зүблөөндэ хабаадагшад энэ жэлдэ сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, хээрын сабшалангай га бүриhөө 12,5 центнер, уhалагдадаг сабшалангай га бүриhөө 20 центнер үбhэ абаха, мүн тэжээлэй культурануудай тарилгын талмай үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэhэн байгаа. Энэ уялгаяа бэелүүлэн, колхозуудай сабшалан hайжаруулха зорилгоор апрелиин 5-да аймагай колхозуудта олониитын хабаадалгатай воскресник эмхидхэгдэбэ. Энэ воскреснигтэ хамта дээрээ 2500 хүн хабаадаhан байна. Энэ үдэр колхозуудай сабшалан дээрэ ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Сабшалангай газар дээрэ 10 мянга 500 тэргэ наг шэбхэ гаргагдаа, 1500 гектар сабшалангай модо шулуун сэбэрлэгдээ. 100 гектар газар уhалагдаа.

Сталинай, Калининай, Карл Марксын, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудта энэ воскресник олон хүнэй хабаадалгатайгаар, илангаяа hайнаар үнгэргэгдөө. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо болоhон воскреснигтэ 751 хүн, 17 автомашина хабаадажа, сабшалан дээрэнь 3200 гаран тэргэ наг шэбхэ гаргаhан, 290 гектар сабшалан сэбэрлэhэн байна. Калининай нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ 1600 тэргэ наг шэбхэ гаргагдаhан, 220 гектар сабшалангай модо шулуун сэбэрлэгдэhэн байна.

Партиин айкомой ба аймгүйсэдкомой эмхидхэлэй хүдэлмэри хэhэнэй ашаар юрэнхыдөө воскресник эмхитэйгээр үнгэрөө. Аймагай эмхи зургаануудай, организацинуудай 1500 хүдэлмэрилэгшэд воскреснигтэ эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Улам hайнаар ажаллахаб

Би колхозойнгоо тогтоhон сагhаа хойшо шахуу малажал дээрэ хүдэлмэрилнэб. Һүүлшын 8—9 жэлэй турша соо хониной-товарна фермэдэ ажаллажа байнаб. Үнгэрэгшэ жэлдэ ямаадай гүүртые даажа хүдэлмэрилхэ зуураа, 74 эхэ ямаанhаа 110 эшэгэ абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлhэн, hайнаар ондо оруулhан байнаб. 1952 онойнгоо хүдэлмэриин түлөө ажалай нэмэлтэ түлэбэридэ 15 эшэгэ абааб. Ажалай нэмэлтэ түлэбэри жэл бүри абадагби. Үнгэрэгшэ жэлдэ ямаадни үбhэ тэжээлээр хүсэд хангагдажа, мүнөө хүсэ шадал hайнтайгаар ондо орожо байна. Юрэнхыдөө колхознай ниитынгээ адуу малые үбэлжэлгын үедэ хүсэд хүрэхэ тэжээлээр хангажа шадаhан байха юм. Мүнөө хабар нилээд ехэ тэжээл үшөө үлүү гаража, бусад колхозуудта худалдаха ба урьhаар үгэхэ аргатай болоhон байнабди.

Үнгэрөөшэ намарhаа би 105 hубай хони ба 108 ямаа харууhалнаб. Урилагдажа, шэнэдхэн заhаргадаhан байрада хони ямаадни үбэлжэбэ. Малаа саг соонь уhалдаг ба эдеэлүүлдэгби. Мүн үбhыень ба дэбисхэр болохо соломыень өөрөө шэрэжэ асардаг байнаб. Малшадай оролдосото ажал hайнаар түлэгдэдэг, сэгнэгдэдэг. Жэшээнь, би ажалай нэмэлтэ түлэбэри абахаhаа гадна, 400 гаран ажалта үдэртэе нилээд ехэ таряа талха ба бусад продуктнуудые абааб. Ажалта үдэр бүхэндэ 2 килограмм ороohон хубаагдаа hэн. Гадна, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй «Хүндэлэлэй грамотаар» шагнагдаhан ба үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсаhан байнаб.

Гэхэтэй хамта, нэгэ иимэ ойлгогдоогүй ушарал тухай хэлэхые хүсэнэб. Би КПСС-эй айкомой пленумэй гэшүүнээр hунгагдаhан байгааб. Теэд хоёр удаа пленумдэ ошожо шадаагүйб. Түрүүн колхозой правлени орондомни 1—2 үдэр хүдэлмэрилхэ хүниие олоогүй hэн. Тиимэhээ хони ямаадаа харууhагүй орхижо болохогүй дээрэhээ пленумдэ ошожо шадаагүйб. Хоёрдохёо, пленумэй болоhые оройдоошье дуулангүй үнгэрhэн байнаб. Иимэ байдалые нормальна гэжэ hанамаар бэшэ байна.

Мүнөө республикымнай алдарта 30 жэлэй ойн hайндэр ойротобо. Манай колхозой гэшүүд республикынгаа hайндэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, хабарай тарилгые, сабшалангай-мелиоративна ба уhалалгын хүдэлмэринүүдые богони болзор соо, эрхим шанартайгаар үнгэргэхын, малайнгаа түл hайнаар абахын түлөө тэмсэжэ байна. Агууехэ эсэгэ нүхэр Сталинай наhанhаа нүгшэhэнтэй дашарамдан, партиингаа Центральна Комитедэй ба Советскэ правительствын хандалгада харюу болгон, Эхэ оройнгоо улам hалбаран хүгжэхын түлөө ажалхаб.

Гунжит Очирова, Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой отарые даагша.

★ ★

Манай республикын 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ ба Майн 1-нэй урда тээхи социалистическэ мүрысөөн республикын ажалшадай дунда үргэнөөр дэлгэржэ эхилбэ. Тус мүрысөөндэ оролсоhон «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденто Хонхолойн МТС-эй коллектив хабарай тарилгада бэлэдхэлые амжалтатайгаар дүүргээд, тэжээл бэлэдхэлэй ба таряа хуряалгын машинануудые заhабарилжа байна. Энэ МТС-эй электро-гагнуурша С. Я. Зименков тракторнуудые заhабарилгын үедэ үдэрэйнгөө нормые 140—160 процент дүүргэдэг байгаа. Мүнөө нүхэр Зименков социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электро-гагнуурша С. Зименков ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

Майн урда тээхи мүрысөөн

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Майн урда тээхи вахтада Приморьеын түрүү шахтёрнууд жагсаад, түлишэ малтан абалгаяа ехэдхэнэ. Тавричанска шахтоуправлениин горнягууд мартын эхэр түсэбhөө гадуур хоёр эшелон шулуун нүүрhэ эльгээбэ, энэнь үнгэрhэн hарынхиhаа гурба дахин ехэ болоно.

Липовецкэ шахтоуправлениин хүдэлмэрилэгшэд мүнөөдэр түсэбhөө гадуур ээлжээтэ эшелон түлишэ үгэбэ. Тэдэнэр майн нэгэндэ бэлэг болгон главна столовые шэнэлэн түхеэрхэ ба үргэлтын хүсэтэ шэнэ механизм табиха гэжэ шиидэбэ.

★

Улаан тугта лесопунктда

Сэбэр агаараар анхилhан март hарын нэгэ үглөөгүүр коммунист Василий Ситниковэй хүтэлбэрилдэг Хориин леспромхозой Хуhата гэжэ Улаан тугта лесопунктда ерэбэбди. Тус пунктын коллектив модо бэлэдхэхэ квартальна, сезонно түсэбөө үни хада дүүргээд, түсэбhөө гадуур арбаад мянган кубометр модо бэлэдхэhэн байна.

Энэ амжалта хүнгөөр туйлагдаагүй. Пунктын хүтэлбэрилэгшэд модошодойнгоо ажалые зүбөөр эмхидхэхэ, ажалынь нигтаруулха талаар эмхидхэлэй бага бэшэ хүдэлмэри хэhэнэй эсэстэ туйлагдаhан байна.

Тус пунктын хүдэлмэришэд ажалдаа үглөөгүүр эртэ гаража, үдэшэлэн орой бусадаг заншалтай. Нүүдэл электростанциин механигаар ажалладаг Жана-Базар Токтохоев түрүүтэй бригадын хүдэлмэришэд үглөөнэй 7 час болоодүй байхада ажалдаа гараба. Энэ бригадынхид сезоной эхилhэнhээ хойшо 18 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ даалгабаритай байhан аад, 21 мянган кубометр бэлэдхээ.

Коммунист Токтохоевой хүтэлбэрилдэг бригадада стахановецууд олон. Электрохюрөөшэд Коновалов, Дамбаев, Жамьянов болон бусад ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха зуураа, тус бүридөө 2000—2500 түхэриг салин хүлhэ олоно.

Мүнөө тус бригадынхид стахановска вахтада жагсаад, туйлаhан эдэ амжалтануудаа улам саашадань батадхахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна. Энэ бригадынхид социалистическэ мүрысөөндэ нэгэтэбэшэ түрүүлhэнэйнгээ түлөө леспромхозой дирекциин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр барижа ябана.

П. Петров.

Консервэ үйлэдбэрилэгшэдэй амжалта

«Байкалрыбтрестын» системэ консервэ үйлэдбэрилгын энэ жэлэй 1-дэхи кварталай түсэбые 125 процент дүүргэбэ. Тэрэ тоодо Нижне-Ангарскын загаhанай комбинадай консервын цех нэгэдэхи кварталда түсэбhөө гадуур 147 мянган банка, Усть-Баргажанай загаhанай заводой консервын цех түсэбhөө гадуур 76 мянган банка консервэ үйлэдбэрилэн гаргаба.

Энэ хоёр комбинадай консервын цехүүдэй коллективүүл консервэ үйлэдбэрилгын хахад жэлэй түсэбые Бурят-Монголой республикын 30 жэлэй ойн hайндэр хүрэтэр дүүргэхэбди гэжэ дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаба.

Г. Цыденов.

Парти ба правительствын анхаралай харюуда

Модо урадхуулгын Дунда-Үдын участогай коллектив эд товарнуудай розничнэ сэнгүүдые шэнээр хямдаруулха тухай парти болон правительствын тогтоолые ехэ баяртайгаар угтаба. Өөhэд тухайгаа энэ анхаралда патриотическа ажалаараа харюусаха гэжэ ажалшад шиидэбэ.

Үдэ голоор модо урадхуулгын энэ сезоной хүдэлмэриие болзорhоонь 15 үдэр урид дүүргэхэ, ажалай бүтээсые 35 процентhээ доошо бэшээр дээшэлүүлхэ гэхэ мэтын дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаhан байгаа hаа, энэ коллектив тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ эхилээ.

Жэшээнь, модо урадхуулгын ерэхэ сезондо бэлэдхэжэ байhан нүхэр Агеевэй хүтэлбэрилдэг бригада апрелиин 1-дэ үдэрэйнгөө даалгабариие 200 процент дүүргээ. Тус бригадатай мүрысэдэг нүхэр Нелюбинэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид тэрэ үдэр ажалай бүтээсые 42 процентээр дээшэлүүлhэн байна. Тиихэдэ нүхэд Газинов болон Слепнёв гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид тэрэшэлэн үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гаранхай.

К. Скворцов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин хангалтагүй дээрэһээ

Зэдын аймагай Цагаан-Усанай МТС-эй партийна организаци (секретарынь нүхэр Зарубин) хорёод коммунистнуудтай юм. Энэ хадаа партийна нилээд горьтойхон хүсэн мүн болоно.

Теэд эндэ партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай. Жэл үлүүтэй саг соо оройдоо 8 дахин партийна суглаан үнгэргэгдөө. Суглаанууд дээрэнь олонхи ушарта партиин айкомой һайшаан дурадхаһан асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг байха юм. Парторганизациин ба МТС-эй ажабайдал тухай асуудалнууд партийна суглаанууд дээрэнь тон үсөөн зүбшэн хэлсэгдэнэ. Партийна суглаануудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ жинхэнэ коммунистнууд хабаадуулагдадаггүй шахуу. Суглаан дээрэ олонхидоо хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд үгэ хэлээд лэ, харин жинхэнэ коммунистнууд аниргүй һуудаг байна. Тиимэһээ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ, илангаяа доороһоо гараһан шүүмжэлэл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, коммунистнууд Исаков, Цыденов гэгшэд жэл соо нэгэшье партийна суглаан дээрэ үгэ хэлээгүй. Теэд эндэ һаяхан болоһон тоосоото һунгуулиин партийна суглаан дээрэшье эрид хурса шүүмжэлэл үшөө дэлгэрүүлэгдээгүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Партийна организаци МТС-эйнгээ дирекциин ажахын ябуулгые һулаар хинана, тэрэнэй хүдэлмэри тухай асуудал партийна суглаанууд дээрэ табинагүй.

МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй. Партийна организаци мүрысөөе бодотоор хүтэлбэрилнэгүй. Бригадануудай хоорондохи социалистическэ договорнуудай гүйсэдхэлэй дүн гаргагдадаггүй, абтаһан социалистическэ уялгануудай ямараар дүүргэгдэжэ байһаниинь шалгагдадаггүй байха юм.

Парторганизациин бюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Зарубин идеологическа хүдэлмэриие тооногүй. Партийна организациин дэргэдэ партиин түүхые шудалха нэгэ кружок эмхидхэгдэһэн аад, тэрэнь тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Олонхи ушарта тэрэнэй занятинууд таһалдана. Зарим һурагшадынь занятиһаа оло дахин гээгдэнэ. Тэдэнэй тоодо коммунистнууд Цыренова, Цыденов, Зоригтуев болон бусад ороно. Теэд эдэ коммунистнууд тухай асуудал партийна суглаан дээрэ гү, али бюрогой заседани дээрэ табигдадаггүй, коммунистнуудай политһуралсалые һайжаруулха хэмжээнүүд абтанагүй. Партийна даалгабаринуудаа дүүргэхэ хэрэгтэ коммунистнууд Паятуев, Исаков, Лубсанцыренова гэгшэд хайша хэрэгээр хандана. Зарим коммунистнууд, жэшээлхэдэ, нүхэр Паятуев ажал дээрэ түрүү үүргэ дүүргэдэггүй байха юм. Тэрэ хадаа үнгэрэгшэ жэлдэ тракторна хүдэлмэриин түсэбөө дүүргээгүй, 1022 килограмм горючи үлүүгэ гаргаһан байна.

Агитколлективынь 12 агитаторнуудтай. Жэл соо агитаторнуудай оройдоо 5 семинар үнгэргэгдөө. Тэдэнэр ажалшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые тон үсөөнөөр үнгэргэнэ. Ханын газетнүүд ба «дайшалхы хуудаһанууд» хаа яа гаргагдана. Заримдаа 2—3 һарын туршада механизаторнуудта кинофильм харуулагданагүй, эндэхи улаан булан, библиотекэ муугаар хүдэлмэрилнэ. Коллективэй дунда партиин XIX съездын материалнуудые, парти, правительствын һүүлэй үедэ абаһан шухала тогтоолнуудые хангалтагүйгөөр тайлбарилна.

Энэ МТС тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб нёдондо 105,6 процент дүүргэһэн болобошье, зарим шухала даалгабаринуудаа дүүргээгүй. Хүдөө ажахын культурануудай ургаса дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргээгүй. Малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэнь харьяата колхозуудтаа МТС һулаар туһална.

Мүнөө эртын борнойлолго эхилбэ. Тарилга хэхэ саг ойротожо ерэбэ. Гэбэшье, МТС-эй 11 тракторынь хүсэд заһабарилагдаагүй мастерской соогоо байна. Тракторнуудай эбдэрхэ ябадал үзэгдэнэ. Тиимэһээ шиниг нойто бариха хэрэг һаатана. Полевой станууд, тракторна вагончигууд ёһоор түхеэрэгдээгүй байһаар.

Эдэ дутагдалнуудай гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, тус парторганизацида партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр табигдаһан ябадал болоно.

М. Нимаев.

Агитаторнуудай семинар

Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой парторганизациин агитаторнуудай семинар һаяхан болобо. Тус семинар дээрэ «Агитационно хүдэлмэриин формонууд ба методуүд» гэжэ асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Тэрэшэлэн уласхоорондын байдал тухай лекци агитаторнууд шагнаһан байна.

Гадна, эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай түрэнэй розничэ сэнгүүдые химдаруулха тухай Советскэ правительствын, КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые яажа тайлбарилха тухай заабари тэдэнэр абаа.

Ф. Фомин.

КОЛХОЗОЙ МОДО БЭЛЭДХЭГШЭД

Жэл ерэхэ тудам колхозой ажал ехэтэй хүдэлмэри улам үргэнөөр механизацилагдана. Мухаршэбэрэй аймагай Ново-Заганай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлени энэ жэлдэ хоёр механизированнэ ток, хоёр овощехранилищи, хониной 2 байра, шубуунай, гахайн, мориной ба бусад байрануудые шэнээр барихаар хараалба. Эдэ барилганuудта хэрэглэгдэхэ 2000 гаран кубометр барилгын модон бэлэдхэгдэхэ ёһотой.

Энэ колхозой гэшүүд электрохюрөөгөөр модо отолжо байна. Электрохюрөө колхознигуудай ажалай бүтээсые 10 дахин дээшэлүүлбэ. Мүнөө 4 хүн 50 хүнэй хэхэ хүдэлмэриие хэнэ. Тэндэ тракторай ба уһанай хүсөөр пилорамануул хүдэлгэгдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэ) барилгын бригадын бригадир И. Г. Матвеев ба таряанажалай № 3 бригадын бригадир И. Ф. Филатов гэгшэд модоной складай дэргэдэ хөөрэлдэжэ байна. (Доро) халаанайнгаа даалгабари 300 процент дүүргэдэг электрохюрөөшэн П. И. Иванов модоной гэшүүһэ сэбэрлэжэ байна.

А. Мантасвай фото.

Мүрысөөнэй ашаар илалта туйлана

Хориин леспромхоздо модо бэлэдхэлгэдэ ерэһэн Яруунын болон Хориин аймагуудай колхозуудай модошод-сезоннигууд республикымнгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, горьтой амжалта туйлажа байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ (Хори) колхозой нүхэр А. Вандановай хүтэлбэрилдэг модошод социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, модо отолхо сезонно түсэбөө үни дүүргээд, түсэбһөө гадуур 2000 кубометр модо отолжо, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараа.

Бурят-Монголой АССР-эй 30 жэлэй ойн һайндэртэ бэлэдхэхэ тухай КПСС-эй обкомой тогтоолтой танилсаад байхадаа, түсэбһөө гадуур модо бэлэдхэлээ бүри хурдан темптэйгээр үргэлжэлүүлхэ гэжэ тэдэнэр шиидэбэ. Дурсагдагша колхозһоо морёор модо шэрэхээр ерэһэн нүхэд Дондок Галсанов, Нима Жимбуев, Ринчинов гэгшэд мүнөө үдэрэйнгөө нормые хоёр дахинһаа үлүүлнэ.

Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Улаан-Туяа» колхозуудай бригаданууд модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө тэрэшэлэн болзорһоонь урид дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур модо бэлэдхэжэ байна. Тиигэжэ түсэбһөө гадуур хэдэн зуугаад кубометр модо коммунизмын асари ехэ барилгануудта эльгээгээ.

«Улаан-Туяа» колхозой модошодой бригадирнууд нүхэд В. Туезов ба Базаров гэгшэд өөһэдөө бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, үдэрэйнгөө нормые 200—250 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Һара бүри тэдэнэр 2500 түхэриг хүрэтэр салин олоно.

П. Павлов.

КПСС-эй Центральна Комитедт...

КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй шиидхэбэреэр нүхэр С. Д. Игнатьев КПСС-эй ЦК-гэй секре... риин уялгануудһаа сүлөөлэгдэб...

КОЛХОЗНО БАРИЛГАДА АНХАРАЛАА ТАБИХА

Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудай мал жэл бүри үдэжэ байна. Тэрээнтэй хамта, колхозуудай малые дулаан байраар хангаха эрилтэ табигдана. Гэбэшье, зоотехническэ барилга аймаг дотор жэл бүхэндэ таһалдуулагдадаг юм. 1952 ондо малай байра бариха түсэбөө аймагай нэгэшье колхоз дүүргээгүй. Нёдондоной түсэб аймаг дотор бүхы дээрээ 19 процент дүүргэгдэһэн байна.

Энэ шалтагаанаар олонхи колхозуудай мал уйтан, хүйтэн, муу байрануудта үбэлые үнгэргэбэ. Зарим колхозуудай малай байранууд заһабарилагдадаггүй дээрэһээ хуушаржа, үмхиржэ байна. Андреевэй, Молотовой нэрэмжэтэ, «Комсомол» болон бусад колхозуудай малнууд тиимэ байранууд соо үбэлжүүлэгдэнэ.

Зоотехническэ барилгануудай түсэб жэл бүхэндэ колхозуудта үгтэдэг болобошье, тэрэ түсэб дүүргэгдэнгүйгөөр, хооһон саарһан дээрэ тэмдэглэгдэһэн зангаараа үлэшэдэг байха юм.

Газарай хүсэд гэдээгүйдэ барилгын модо бэлэдхэжэ, таллуулха шухала. Теэд Мухаршэбэрэй аймгүйсэдком, тэрэнэй хүдөөгэй ба колхозно барилгын таһагые даагша нүхэр Александров колхозно барилгада анхаралаа багаар хандуулнад.

Байгша оной февралиин 12-һоо эхилэн, зоотехническэ барилгануудай модо бэлэдхэхэ һара соносхогдоһон байгаа. Һарын туршада 11370 кубометр модон бэлэдхэгдэхэ ёһотой байһан аад, оройдоо 4000 гаран кубометр модон бэлэдхэгдэбэ. Сталинай (Заган), Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудһаа бэшэ аймагай бусад колхозууд һарынгаа түсэб дүүргээгүй. Тиихэдэ Анд... вэй, Молотовой (Сутайн), «Ком... мол», «Шэнэ байдал» колхоз... модо бэлэдхэлгын хүдэлмэри ... лээгүй байһаар. Хүдэлмэрише... дутамагые зарим колхозуудай ... тэлбэрилэгшэд урдаа баридаг. ... хадаа хүндэтэй шалтагаа ... Олошорон үдэжэ байгаа малнуу... дулаан, уужам байрануудаар ... гаха гээшэ тон шухала хэрэг ... лоно.

1953 он соо аймагай колхоз... 17800 кубометр модо, 1050 кубом... шулуу, 92 мянган хирпиисэ бэ... хэжэ, барилга хэхэ түсэбтэй. Т... мүнөө модо бэлэдхэхэ түсэб ми... гушаад процентнь дүүргэгдээд (... носхогдоһон һарын урда тээ бэл... хэгдэһэн 1826 кубометр модо ор... лалсан) байна. Аймагай колхоз... гууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгш... болон хүдөө ажахын мэргэжэл... дэй абаһан уялгын ёһоор барилг... модон апрелиин 15 хүрэтэр ... бэлэдхэгдэхэ зэргэтэй байгаа. Г... зуура, энэ түсэб таһалдуулагдах... туйлда хүргэгдөөд байна.

Аймагай МТС-үүд колхозуу... ниитын малай байрануудые бар... гада багаар туһална. Аймагай ... бан МТС-үүд үнгэрэгшэ һара ... оройдоо 600 кубометр үлүүтэй ... до зөөбэ. Түсэбынь 2500 кубоме... байгаа.

Хэрбээ хабарай тарилгын эх... тэр үлэһэн энэ охорхон сагай хү... саа соо барилгын материал бэл... хэжэ шадаагүй һаа, энэ жэлдэ б... ригдаха зоотехническэ барилган... дай түсэб дүүргэгдэхэгүй аюул... хүргэгдэхэ болоод байна.

Н. Цыбенов,
манай корреспондент.

Шэнэстын гүүртэдэ

Торийн аймагай Наринай сельсоведэй Шэнэстэ гэжэ нютагта Андреевэй нэрэмжэтэ колхозой эбэртэ бодо малай хоёрдохи гүүртэ байдаг. Энэ гүүртэдэ 5 һаалишад зуугаад үнеэ харууһалдаг юм. Эндэ ахалагша һаалишанаар комсомолка Наталья Козлова ажаллана. Тэрэ хадаа 1947 онһоо эхилэн һаалишанаар ажаллажа, нилээд баян дүй дуршэлтэй болонхой. Мүнөө нүхэр Козлова һаалишадайнгаа алдуу дутуунуудые хаһа саг соонь элирүүлжэ, тэрэ дары усадхаха хэмжээ абадаг, һонирхолтой темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг тула гүүртэ дээрээ хүндэтэй болонхой. Нүхэр Козлова үнгэрэгшэ жэлдэ 13 үнеэнһээ 13 тугал абаад, бүрин бүтэнөөр тэнжээһэнэй түлөө 1 тугал нэмэлтэ түлэбэри абаа.

Энэ гүүртын үнеэд мүнөө тобир тарганаар, хоролтогүйгөөр ондо орожо байна. Арба гаран үнеэд түрөөд тугалнуудынь бүрин бүтэнөөр тэнжээгдэжэ байна. Үнеэдэй... тугалнуудайнь байранууд ужа... сэбэр, дэбисхэрээр һайн. Малша... малнуудаа хаһа саг соонь эд... лүүлнэ, уһална. Мүнөө түрөөд б... һан арба гаран үнеэд ороо... оруулагдажа байна. Энэ гүүрты... һаалишад түрэхэ үнеэдтээ эдюул... һайн үбһэ хоол бэлэдхэнхэй. Үб... тэжээлынь хүсэд хүрэхэ юм.

Энэ гүүртын түрүү һаалиш... Александра Зайцева, Анна Фили... пова болон бусад жэшээтэ һайнаа... ажаллана. Үнеэдынь булта тарга... тобир ондо орожо байна. Шэнэ ту... нуудые хоролто гээлтэгүйгөөр аб... на. Мүн энэ гүүртын адуулгаша... үбһэ тэжээл зөөгшэд муу бэшэ... ажаллана. Шэнэстын гүүртэ колх... соогоо түрүү гүүртэ гэжэ тоолог... но. Малайнгаа үбэлжэлгые э... гүүртынхидэй һайнаар үнгэргэхэ... сохомтой.

Д. Доржиев.

Партийна һуралсалай жэлые эмхитэйгээр түгэсхэхэ

«СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн зохёолой, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдэй хэблэгдэн гаргагдаһантай дашарамдуулан партийна гэгээрэлэй хүдэлмэри нилээд һайжарһан байна. Партийна организацинууд коммунизм байгуулха тухай бүгэдые илагша сталинска идейнүүдые, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые манай кадрнуудта, бүхы коммунистнуудта ба советскэ интеллигенцидэ гүнзэгыгөөр ойлгуулхын тулада горьтойхон хүдэлмэри хэжэ байна. Олохон кружогуудай ба политһургуулинуудай занятинууд идейнэ талаараа һайнаар, эмхитэйгээр үнгэргэгдэнэ. Олонхи пропагандистнууд даалгагдаһан хэрэгтээ тон харюусалгатайгаар хандана, занятинуудтаа һайнаар бэлэдхэнэ.

Партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй, интеллигенциин зүгһөө хэдэн олон хүнүүд «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай гениальна зохёолые тон хабалгатайгаар, ехэ оролдосотойгоор мүнөө шудалжа байна.

Кяхта ба Бабушкин городуудта, Хориин ба бусад зарим аймагуудта энэ зохёол тухай удаа удаагаар хэдэ хэдэн лекцинүүд уншагдана, теоретическэ семинарнууд ба конференцинүүд үнэргэгдэжэ, тэдээндэ партийна ба советскэ эдэбхитэд олоороо хабаадуулагдана.

Гэбэшье, партийна һуралсалай хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии байна. Энэ асуудалда партиин Торийн, Заиграйн, Зэдын Хэжэнгын ба бусад зарим айкомуудай анхаралтайгаар хандадаггүй, партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай ба пропагандистнуудай хүдэлмэриие тэдэнэй ёһотойгоор хинан шалгадаггүй дээрэһээнь эндэхи олохон политһургуулинуудай, кружогуудай занятинууд идейно-теоретическэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ, һуралсалайнгаа материалые зарим һурагшад муугаар ойлгоно, занятинуудһаа таһалдана.

Торийн аймагтахи кружогуудай ба политһургуулинуудай тэн хахадынь шахуу һуралсалайнгаа программые дүүргэнэгүй. Эндэ олохон һурагшад занятинуудһаа саг үргэлжэ таһалдана. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн кружогой 13 һурагшадайнь оройдоо 4-иинь занятидаа хабаадалсадаг. «Заветы Ильича» колхозой партийна организациин үзэг бэшэг бага мэдэхэ 9 коммунистнууд юрэнхы эрдэмээ огто дээшэлүүлнэгүй.

Мүн тэрэшэлэн политһургуулинуудай ба кружогуудай занятинуудай идейнэ талаараа хэр зэргээр үнгэргэгдэдэг байһые партиин Зэдын айком хинан шалгадаггүй байха юм. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн кружогой хүдэлмэриие абажа үзөө. Пропагандист нүхэр Елисеевэй гэмээр энэ кружогой занятии 9 удаа таһалдуулагдаһан байна. Нүхэр Елисеев занятинуудтаа оройдоо бэлдэлэггүй, партиин XIX съездын материалнуудые ба шиидхэбэринүүдые һурагшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулхын түлөө оролдодоггүй юм. Тэрэшэлэн энэ аймагай олохон пропагандистнууд даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандана.

Зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана. Имагтал энэ ушарһаа, жэшээнь, Хэжэнгын аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Аюшлоев, Чойнхоров, Жалсаранов, Демин гэгшэд партиин XIX съездын материалнуудые ба «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолые һайнаар ойлгоогүй байба. Мүн Курумканай аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Батуев, тэрэнэй орлогшо нүхэр Шаманов, аймгүйсэдкомой финансова таһагые даагша нүхэр Ефремов ба бусад «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолые гүнзэгыгөөр шудалжа эхилээдүй байна.

Партиин олонхи айкомууд бэеэ даагаад һурадаг коммунистнуудай хүдэлмэриие саг үргэлжэ хинан шалганагүй, тэдэнэртэ зорюулагдаһан лекцинүүдые эмхидхэнэгүй.

Мүнөө партийна һуралсалай эгээл шиидхэхы үе ерэбэ. Коммунистнуудай һуралсалда бии байгаа эдэ бүхы дутагдалнууд ойрын сагта дары усадхагдаха зэргэтэй. Партиин айкомуудай пропаганда ба агитациин таһагууд, партийна эхин организацинууд хадаа кружок, политһургуули бүхэнэй хүдэлмэриие үдэр бүхэндэ һонирхохо, һуралсалайнь программые тэдэнэртэ заатагүй дүүргүүлхэ уялгатай.

Партийна һуралсалай жэл хүдөө нютагуудта майн эсэс багаар, городуудта июнь соо дүүргэгдэхэ ёһотой. Һуралсалайнгаа программые бүхы кружогуудай ба политһургуулинуудай нэгэн доро дүүргэжэ шадахагүй байһаниинь элитэ. Тиимэһээ кружок, политһургуули бүхэнэй хүдэлмэритэй һайнаар танилсаад, һуралсалайнгаа программые ямар кружогой хэзээ дууһаха байһыень партийна организацинууд тодорхойлхо зэргэтэй. Гэхэ зуура, ехэ яарал гаргажа огто болохогүй, занятинуудай идейнэ хэмжээндэ тон онсо анхарал хандуулха шухала.

Һуралсалайнгаа жэлые хэзээ дүүргэхэ байһан тухайгаа политһургуули ба кружок бүхэн календарна түсэб зохёожо, гараһан материалаа хэды шэнээн саг соо дабтаха байһанаа тодорхойлхо ёһотой. Энэ саг соо һуралсалай программын эгээл гол шухала асуудалнуудта һурагшадай анхарал хандуулагдаха, эдээгээр тэдэнэртэ консультацинууд үгтэхэ зэргэтэй.

Һуралсалай жэлэй эсэстэ дүн гаргалгын занятинууд болохо байна. Политһургуулинуудта ба И. В. Сталинай биографиие шудалха, КПСС-эй түүхые шудалха гол түхэлэй кружогуудта партиин XIX съездын материалнуудаар ба шиидхэбэринүүдээр дүн гаргалгын занятинууд үнгэргэгдэхэ ёһотой. Тиихэдэ дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй кружогуудта, диалектическэ ба историческа материализм шудалха кружогуудта партиин съездын материалнуудаар ба үнөө һуралсалай хуушан түсэбэй ёһоор үзэгдэһэн темэнүүдээр дүн гаргалгын занятинууд болохо байна. Политэкономиин кружогуудта, партийна ба советскэ эдэбхитэдэй семинарнуудта «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолоор, мүн һуралсалай хуушан программын ёһоор шудалагдаһан темэнүүдээр дүн гаргалгын занятинууд үнгэргэгдэхэ ёһотой. Эдэ занятинууд хадаа 4—6 часай (2—3 занятиин) туршада үнгэргэгдэхэ байна.

Дүн гаргалгын занятинууд дээрэ дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн болохо, тэрээндэ һурагшад бултадаа эдэбхитэйгээр хабаадуулагдаха зэргэтэй. Пропагандистнууд болбол жэл соо үзэжэ гараһан материалайнгаа эгээл гол шухала асуудалнуудые эдэ занятинууд дээрээ табиха ёһотой.

Дүн гаргалгын занятинуудай эсэстэ пропагандистнууд кружогой гү, али политһургуулиин жэл соо хэһэн хүдэлмэридэ сэгнэлтэ үгэхэ, үзэһэн материалнуудаа һурагшадай хэр зэргээр ойлгоһые тодорхойлхо, политическэ һуралсалаа тэдэнэй саашадаа хайшан гэжэ дээшэлүүлхэдэнь таарамжатай байһан тухайдань хэлэжэ үгэхэ зорилготой. Дүн гаргалгын занятинууд дээрэ партийна эхин организацинуудай секретарьнууд ба бюрогой гэшүүд, мүн КПСС-эй айкомуудай түлөөлэгшэд байлсаха зэргэтэй.

Партийна үдэшын нэгэдэхи ба хоёрдохи жэлэй һургуулинуудта КПСС-эй түүхээр ба партиин XIX съездын материалнуудаар, дэлхэйн политическэ ба экономическа картаар экзаменууд болохо байна. Харин бусад предмедүүдээр политһургуулинууд ба кружогуудайхидал адляар дүн гаргалгын занятинууд үнгэргэгдэхэ байна. Партийна үдэшын һургуулиие дүүргэһэн һурагшадта тусгаар үнэмшэлгэ үгтэхэ юм.

Бэеэ даагаад һурадаг коммунистнуудта партийна организацинуудай зүгһөө анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Тэдэнэй хүдэлмэриие хинан шалгахаһаа гадна, КПСС-эй айкомуудай ба горкомуудай зүгһөө бэеэ даагаад һурагшадта бодото туһаламжа үгтэхэ ёһотой. Бэеэ даагаад һурагшадта зорюулагдаһан лекцинүү... консультацинууд болон теоретическэ хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлж... үнгэргэхэ тон шухала.

Мүн партиин айкомууд ба го... комууд коммунистнуудай юрэн... эрдэмээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь с... үргэлжын анхарал хандуул... уялгатай.

Партийна гэгээрэлэй системэдэ... һуралсалай жэлые амжалтатайгаа... дүүргэхэ ябадалда партийна ком... тедүүдэй дэргэдэхи библиотекэнүү... горьтойхон үүргэ дүүргэхэ байн... Тэдэнэр хадаа пропагандистнууд... ба консультантнуудта саг үргэ... жын туһаламжа үзүүлхэ уялгата...

Һуралсалай жэлэй дүнгүүды... гаргаха зуураа, партийна организа... цинууд һуралсалай ерэхэ жэлдэ б... лэдхэл хэжэ эхилхэ, хэн коммуни... тын ямар һуралсалда хабаадуулаг... жаха байһыень тодорхойлхо зори... готой.

Мүн комсомолецуудай ба залуу... шуулай политическэ һуралсал... партиин горкомууд болон айкому... дай зүгһөө саг үргэлжын анхара... хандуулагдаха зэргэтэй. Аймаг до... тор гү, али город соо комсомоле... цуудай һуралсалай хэр зэргэ... эмхидхэгдэһые партийна комите... дүүд ходоодоо һонирхохо, энэ та... лаар комсомольско организаци... нуудта бодото туһаламжа тэдэнэр... үзүүлжэ байха ёһотой.

Партийна гэгээрэлэй системэдэ... һуралсалай жэлые эмхитэйгээ... дүүргэхэ, дүн гаргалгын занятинуу... дые идейно-теоретическэ үндэр... хэмжээндэ үнгэргэхэ гээшэ партий... на организацинуудай шухала зо... рилгонуудай нэгэниинь мүн болон...

Н. ГЕРШМАН, КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагшын орлогшо.

КОЛХОЗНО ПОЛИНУУД ДЭЭРЭҺЭЭ МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

…ВОЛГИНСК. (Телефоноор аб…). Аймагай колхозуудта поле… хүдэлмэринүүд улам үргэнөөр …рүүлэгдэжэ байна. Газарай …ҺЭНДЭ шииг нойто барихын ту… хабарай эртын борнойлгые бү… колхозууд ба МТС-үүдэй трак… бригаданууд эхилээ. Мүнөө … дотор хамта дээрээ 3935 … пар газар борнойлогдоо. «Ком…изм», «Улаан Оронго» колхо… борнойлгын хүдэлмэриие муу …ээр ябуулжа, апрелиин 6 боло… 930—810 гектар пар борнойл… Тиихэдэ «Коминтерн» колхоз «Красный пахарь» — 350, …инай нэрэмжэтэ колхоз—300 … газараа борнойлоо.

…ртын борнойлготой нэгэ доро … колхозууд намарайнгаа та…да нэмэлтэ тэжээл үгэжэ …бэ. Энэ хүдэлмэриие эгээн … Хрущевой нэрэмжэтэ, …ан Оронго» ба «8-ое Марта» …зууд эхилһэн байна. Эдэ кол… мүнөө 2000 үлүүтэй гектар …рай тариянда үнэһөөр ба ми…льна үтэгжүүлгэнүүдээр нэ… тэжээл үгэбэ.

…рэшэлэн зарим колхозуудай …одой бригаданууд овощной …уранүүдые парнигуудта тари… байна. Жэшээлхэдэ, «1-ое Мая» …озой огородой бригадынхид …игуудтаа үгэрсэ тариба. Энэ …адын полинууд дээрэ трактор… бригада трактораар наг шэбхэ …жэ, ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

…хэтэй хамта, полевой хүдэлмэ… түрүүшын үдэрһөө МТС-… зарим тракторна бригa…д үшөөл эмхитэй һайнаар хү…эрилжэ шадаһагүй. Трактор… дүүрэн үдэр соо хүдэлмэрил… Гадна, «Коминтерн» колхоз… до бороздае утаашань борнойлжо, агротехникые эбдэхэ ябадал түрүүшээр гараһан байгаа

Ф. Федоров.

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Аймагай олон колхозууд хабарай полевой хүдэлмэриие эхилжэ, газарай хүрьһэндэ шииг нойто барижа байна. Гашейн МТС-эй харьяата Сталинай нэрэмжэтэ (Заган) колхоздо үшөө мартын эсэс багаар 10 морин борной хүдэлмэрилжэ эхилһэн байгаа. Һаянай үшөө 3 трактор хүдэлмэрилжэ байна. Апрелиин 6 болотор энэ колхоздо 510 гектар газар борнойлогдобо. Тэрэшэлэн Суулгын МТС-эй харьяата Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо тракторнууд хүдэлмэрилжэ эхилээд, 250 гектар пар борнойлоо. Мүн Маленковой нэрэмжэтэ колхоз 120 га, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 80 га борнойлоод, энэ хүдэлмэриие улам үргэдхэжэ байна. Эндэхи Андреевэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ уржадэрһөө хойшо 2 трактор хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Гашейн МТС-эй харьяата «Гигант», «Үнэн» колхозууд мүн лэ газарай хүрьһэндэ шииг нойто бариха хүдэлмэри эхилэнхэй. Бүхы дээрээ аймагай колхозуудта 1000 шахуу гектар газар борнойлогдоо.

Гэбэшье, тус аймагта эртэ хабарай хүдэлмэринүүд үшөөл нобшо удаанаар дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Мүнөө үдэр үнгэрхэ бүри газар хатажа, шииг нойтоёо гээжэ байна. Тиимэһээ борнойлгые үргэн далайсатайгаар ябуулжа, энэ шухала агротехническэ хэмжээ-ябуулгые тон богони болзор соо дүүргэхэ хэрэгтэй.

Ц. Намдыков.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хонхолойн хүдөөгэй дунда һургуулида. 10-дахи классай эрхим һурагшад комсомолецууд Андрей Антонов, Мария Антонова гэгшэд химеэр туршалга хэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Уншагшадай тоо улам олошоруулхаб

Би Санага тосхоной хүдөөгэй библиотекые даагшаар табадахи жэлээ ажаллажа байнаб. Манай библиотекэдэ хамта дүрбэ мянгаад номууд бии. Номуулаймнай тоо жэл ерэхэ бүри олошорно. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ мянгаад номууд ба брошюрануудые абаабди. Номуудай олошорхотой хамта уншагшадай тоо мүн олошорно.

Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлэй январиин 1-дэ 270 уншагшадтай байгаа һаа, 1953 оной январиин 1-дэ 328 уншагшадтай болообди. Үнгэрэгшэ жэлдэ 4 дахин литературна вечер, 3 дахин уншагшадай конференци үнгэргэгдөө. Эдэ вечернүүд болон конференцинүүдтэ колхознигууд, илангаяа малшад олоороо хабаадалсаһан байна.

Шэнэ жэлэй эхинһээ хойшо уншагшадаймнай тоо улам олошоржо байна. Түрүү уншагшадай тоодо һаалишад нүхэд Санжит Хохинова, Хандажап Доржиева, Ханда Балуева, гэрэй эзэн эхэнэр нүхэр Долгор Арадаева, колхозой полевод нүхэр Санжа Гапилов болон бусад оролсоно.

Колхознигууд хүдэлмэриингөө һүүлээр библиотекэдэ олоороо сугларжа, уншалгын зал соо һүни орой болотор шэнэ газетэ болон журналнуудые, ном болон брошюрануудые ехэтэ һонирхон уншадаг юм. Шэнэ жэлэй эхинһээ хойшо Хуурлигай, Зэдын, Сарлаанай болон бусад гүүртэнүүдтэ гаража, номуудые малшадта тараагааб. Уншагшадайнгаа тоо улам олошоруулхын түлөө үнэн зүрхэнһөө ажаллаха гээшэ минии нангин зорилго болоно. Мүнөө уншагшадай конференци болон литературна вечер үнгэргэхын түлөө бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байнабди.

Дари Мандаганова,
Закаменай аймагай Санагын хүдөөгэй библиотекые даагша.

Кино харуулгын квартальна түсэбые дүүргэбэ

Зэдын аймгүйсэдкомой кинофикациин таһаг (даагшань Василий Дей) аймагай ажалшадта кино харуулха квартальна түсэбөө дүүргээ. Мүнгэ суглуулха квартальна түсэбынь 128,4 процент дүүргэгдээ. Харагшадые хабаадуулха түсэбынь мүн лэ нилээд үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна.

Киномеханигууд нүхэд Зинаида Дей, Алексей Жарков, Санжиханда Дампилов гэгшэд ажалшадта кино харуулгые һайжаруулха хэрэгтэ харюусалгатайгаар хандажа, түсэбүүдээ холо үлүүлэн дүүргэв.

Хэрбээ аймагай кинофикациин таһагай хүдэлмэрилэгшэ бүхэн өөрынгөө уялгада харюусалгатайгаар хандабал үшөө ехэ амжалта туйлажа шадаха байгаа. Зарим киномеханигууд, илангаяа нүүдэл киногой механигууд хүдөө тосхонуудаар ябахадаа, киногой гараха тухай ажалшадта эртээнһээ дуулганагүй. Энээнһээ боложо, олон колхознигууд киногой ерэхые мэдэнгүй байшадаг. Эдэ киномеханигуудай тоодо нүхэд Василий Вершинин, Александр Панафидин гэгшэд ороно. Эдэнэр кино харуулгынгаа түсэбые дүүргэбэшье, киногой гараха тухай эртээнһээ дуулгадаггүй дээрэһээ мүнгэ суглуулгынгаа түсэбые дүүргэжэ шаданагүй.

Кинофикациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, хүдэлмэреэ бүри һайжаруулха гэжэ оролдохо ёһотой.

Д. Найданов.

…тын борнойлгые унжагайруулна

…ын аймагай «Коммунизм» …лениинь түрүүлэгшэ Дымчи… Боргойн сомсоведэй Кагано… (правлениинь түрүүлэгшэ …онов), Сталинай нэрэмжэтэ …лениинь түрүүлэгшэ Ванда… колхозууд эртын борнойлгые …айруулжа байна. Каганови… Сталинай нэрэмжэтэ колхо… апрелиин 3 болотор эртын …илгые эхилээдүй байгаа. Эдэ …зуудай хүтэлбэрилэгшэд «га…дээгүй» гэһэн худал шалтаг … бараад, энэ шухала хэмжээ…тые таһалдуулжа байна. …мунизм» колхоз борнойлжо …шье һаа, тэрээниие болошо…р удааруулна.

…ын борнойлгые түргэнөөр …хын тула зохихо хэмжээнүүд …агүй. Бүхы механизмууд ба …унаа өндэ дүүрэн хүсөөрөө хэ…дэнэгүй. Дурсагдаһан колхо… хүтэлбэрилэгшэд МТС-эй …рнуудта найдажа, өөһэдынгөө … арга боломжые хэрэглэ… байна.

…ган-Усанай МТС-эй машин…акторна паркын оройдоол 6 трактор поли дээрэ гаража, 5 үдэрэй турша соо миин 700 гаран гектар газар борнойлһон байна.

Гадна, тус МТС (директорынь нүхэр Сибиданов, партийна организациинь секретарь нүхэр Зарубин) машинно-тракторна паркаяа хабарай полевой хүдэлмэридэ хүсэд бэлэдхээгүй. Мүнөө үшөө 11 тракторынь заһабарилгада байһаар. Мүн заһабарилагдаад гараһан, мүнөө хүдэлмэрилжэ байһан тракторнуудай олонхинь түрүүшын үдэрһөө эхилэн техническэ элдэб дутагдалтай дээрэһээ дүүрэн халаанда хүдэлмэрилнэгүй, тэдэнэй һаатаха, эбдэрхэ ушар олон үзэгдэнэ. Гадна, механизаторнуудта культурно-ажабайдалай услови үшөө байгуулагдаагүй. «Коммунизм» колхоздо ажалладаг Паятуевай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхоздо ажалладаг Лучиновай тракторна бригадынхид культурнаар түхеэрэгдээгүй байрада байна. Тэдээндэ газетэ, журналнууд эльгээгдэнэгүй. Мүн социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдээгүй байна.

Н. Мункуев.

Үбһэнэй үндэр ургаса хуряахабди

(Бичурын аймагай Партизанска сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой тэжээл бэлэдхэлэй бригадын бригадир Еремей Егорович Авдеевтэй хөөрэлдөөн)

…лай тэжээл бэлэдхэлэй бри… хээрын сабшалан дээрэһээ бүри үндэр элбэг ургаса ху…аг. Нёдондо Залеж гэжэ …гай 57 гектар сабшалангай …риһөө 25 центнер үбһэ, тии… гурба дахин уһалагдаһан …уха гэжэ участогай га бүри… 7 центнер үбһэ хуряагаабди. …участогай 6 гектарыень бидэ… хоёр дахин сабшажа, га бү…энь 73 центнер үбһэ хуряаһан …абди.

…ытынгээ адуу малые бардам … тэжээлээр хангахые үнэхөө… хүсэһэн ба энэ хэрэгтэ эзэн … хандаһан лэ колхоз нимэ үрэ… …дые туйлажа шадаха гэжэ …аб. Бидэнэр үбһэнэй үндэр … нигэжэ туйланабди. Түбхын … сабшалангай ургасые дээ…лхын түлөө бүхэли жэлэй … соо хүдэлмэрилнэбди. Үбэл… фермэнүүд дээрэһээ га… гэдэхэдэ наг шэбхэ …аландаа шэрээд, хабар боло… һайрамай уһа тоггоодог, …ай гэдэхэдэ наг шэбхээ …алан дээгүүрээ нэгэ жэгдээр …жа, тусхай катогоор даруу… уһалууриин канавануудһаа …аг байнабди.

…най бригадын гэшүүд саб…нгай газар үргэдхэхын түлөө …үдэлмэри хэдэг. Жэл бүри …алангаа бургааһа һөөгүүдһээ, … шохойһоо сэбэрлэдэгбди. … ашаар һүүлиин 2—3 жэ… турша соо 10 гаран гектар … сабшалантай болообди.

…бэшье, туйлаһан амжалтаараа …гаа амарнагүйбди. Колхо…ай адуу малай тоо толгой … олошорно, тиимэһээ тэдээндэ … бүри ехэ элдэб янзын тэжээл …тэй болоно. Нийтын малажал…ань хүгжөөхэ ба тэрэнэй … шэмые дээшэлүүлхэ нинлхэ… …ловинуудай нэгэн тэжээл үйлэдбэрилгые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлгэ мүн тэжэ СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб тухай директивэнүүд соогоо манай партиин XIX съезд заагаа һэн.

Съездын энэ заабариие бэелүүлэн, бидэнэр үбһэ ногооной ургасые улам бүри дээшэлүүлхын түлөө, нийтын адуу малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө үсэд шангаар тэмсэхэ гэжэ шиидэһэн байгаабди. Үнгэрэгшэ жэлдэ үбһэ хуряалгын дүүрэн сасуу, газарай үшөө гэдхэн байхада бидэнэр центральна 4 канавануудые сэбэрлэһэн ба һайнаар заһабарилһан, мүн тэрэшэлэн эдэ канавануудһаа асатан гарадаг һубагуудые заһабарилһан ба сэбэрлэһэн байнабди. Хэрбээ энэ хүдэлмэриие намартаа хээгүй һаа, хабар болотор, газарай гэдэгэр хүлеэхэ баатай болохо һэмди. Нигэһээр байтарнай бүхэли үбэлдөө тоггооһон саһан хайлажа, сабшалан уһалалгада хэрэглэгдэхэгүй байгаа. Хоёрдохёор, канавануудые сэбэрлэхын ба заһахын тула нилээд ехэ саг хэрэгтэй болодог, теэд хабарай үедэ нэгэшье час үнэтэй бшуу.

Манай бригадын гэшүүн Матрена Перелыгина бүхэли үбэлдөө сабшалан дээрээ фермэнүүдһээ наг шэбхэ шэрээ, мүнөөшье шэрэжэ үргэлжэлһөөр. Нютагай энэ үнэтэ үтэгжүүлгэ гектар бүридэ 50—60 ашаа хэмжээтэйгээр оруулагдаха, тиихэдэ үтэг болгогдохо 8 гектар газарта хэдэн дахин ехээр гаргагдаха юм. Апрелиин 10 багаар, газарай хүсэд хатаад байхада һаа шэбхээ сабшалан дээгүүрээ нэгэ жэгдээр тараажа, мориг катогоор һайнаар бутарган даруулха байнабди.

Саһанай хайлажа эхилхэтэй сасуу бригадын хоёр гэшүүд Иван Перелыгин, Екатерина Савельева гэгшэд Залеж гэжэ газарта һайрамай уһа тоггоожо эхилһэн байна. Тэдэнэр үндэр газараар тусгаар хаалтануудые шоройгоор хэжэ уһа тоггооно. Гадна, бидэнэр үбэлдөө 5 гектар газар дээрэ олон мянган кубометр мүльһэ хүргэһэн байгаабди. Хабартаа энээгээрээ сабшалангаа уһалхабди. Тэрэшэлэн бригадымнай зарим гэшүүд үбэлдөө һургааг ба һаднагуудые бэлэдхээ. Мүнөө 1500 һургааг, 1000 гаран наар һаднаг посхоод бариха газарта шэрэгдэнхэй. Ойрын үдэрнүүдтэ сабшалангаа хорёолжо эхилхэмнай. Энээнтэй нэгэ доро 11 гектар сабшалангай бургааһа һөөгүүдыень, тиихэдэ бүхы сабшалангайнгаа шулуу шохойень сэбэрлэхэ байнабди. Үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхын түлөө республикын суута луговод нүхэр Батышевай жэшээгээр эгээн түрүүшынхеэ сабшалангаа хабартаа борнойлжо, дээгүүрхи хубхэнгүүдыень сэбэрлэхэмнай. Борнойлхоло мүн газарай хүрьһэндэ агаар һайнаар ородог болохо юм.

Бригадынгаа үйлэдбэриин түсэбэй ёһоор апрелиин 15-һаа сабшалангаа хоёрдохёо уһалха, майн тэн багаар Бичура горхонһоо гурбадахяа уһалха байнабди. Мууса уһалагдаһан газарыень дахин нэмэжэ уһалхабди. Гадна, Грязнуха гэжэ 8 гектар участогай ногоо хоёр дахин сабшахабди, энэ зорилгоор түрүүшын сабшалгын һүүлээр тэрээниие дүрбэдэхеэ уһалхабди.

Тэжээлэй севооборотнуудые ашаглалга хадаа нийтын адуу малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай гэжэ түрүү колхозуудай дүй дүршэл харуулна. Манай колхоздо энэ шухала хэмжээ-ябуулгада мэнэ һая болотор хүсэд анхарал хандуулагдаагүй байгаа. Гэбэшье, энээнһээ хойшо тэжээлэй севооборотые тоохогүй ябадал болюулха гэжэ хэлсэгдээ. Тиимэһээ хээрын люцернэ гэжэ үнэтэ ногооной ургадаг Грязнуха гэжэ газарта 6 гектар участок таһалаад, эндэһээ хуряагдаһан ногооной үрһые сохижо, ерэхэ жэлдэ ондоо газарта тарихамнай.

Үбһэ хуряалгадаа бидэнэр мүнөөнһөө бэлэдхэжэ эхилээбди. Манай бригадын гэшүүн, үбгэн колхозник Сергей Иванович Авдеев мүнөө үбһэ хуряалгын эдэ гар зэмсэгүүдые дархалжа эхилбэ. Гадна, бригадамнай хажуур, бүлюу, алха, дүшэ гэхэ мэтээр хүсэд хангагданхай.

Ингэжэ манай бригадын гэшүүд улам ургажа байгаа нийтынгээ адуу малда элбэг ехэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө хамаг хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байна. Тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууудай ба луговодуудай социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, бидэнэр үбһэ хуряалгада жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ, тэрэниие агротехническэ эрхим болзорто үнгэргэхэ, Залеж гэжэ участогай га бүриһөө 40 центнерһээ бага бэшэ, Грязнуха гэжэ участогай га бүриһөө түрүүн сабшахадаа 50 центнер, хоёрдохёо сабшахадаа—20 центнер һайн шанартай үбһэ хуряаха гэһэн уялга абаһан байгаабди. Энэ уялгаяа бидэнэр эрхэбэшэ дүүргэхэбди.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Пионернүүдэй байшан муугаар хүдэлмэрилнэ

Аймагай центр Сосново-Озерск тосхондо (Яруна) пионернүүдэй байшан бии юм. Тус байшан уужам, һайн түхеэрэлгэтэй гэртэ байдаг. Эндэ 150 һууритай харалгын һайн зал, пионерскэ комнато ба кабинет бии. Тус байшан бүхы комплекттэй духовой оркестртэй, гитара ба гармошкотой, культурна бусад хэрэгсэлнүүдтэй юм. Энэ байшан һурагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайнаар эмхидхэхэ, тэдэнэй сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ гуламта боложо шадаха арга боломжотой.

Теэд, мүнөө пионернүүдэй байшан эдэ эрилтэнүүдые хангажа шаданагүй, һурагшадай дунда ямаршье хүдэлмэри үнгэргэнэгүй гэхэдэ болохо. Байшангай дэргэдэ драматическа, физкультурна, дуунай, шатарай ба даам наадаха кружогууд эмхидхэгдээгүй байһаар. Хүгжэмэй кружок муугаар хүдэлмэрилнэ. Һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо мүнөө хүрэтэр духовой оркестрын кружок нэгэшье дуу наадажа һураагүй. Тус кружогой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Дугаров хүүгэдые оркестрээр наадажа һургаха гэжэ оролдоногүй.

Байшангай директор нүхэр Фомин ажахын асуудалда һаналаа табяад лэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэреэр огто һонирхоногүй. Нүхэр Фомин байшангаа түлеэгээр хангаа һаа үүргээ дүүргэбэб гэжэ һанадаг, хүүгэдэй дунда үнгэргэгдэхэ хүдэлмэриие хүтэлбэрилдэггүй байна.

Энэ жэлдэ кружогуудай хүдэлмэри үнгэргэхэ хэрэгтэ 7 мянган түхэриг һомологдоһон байгаа. Теэд, кружогуудые эмхидхэлгэдэ анхарал хандуулагданагүй, һомологдоһон мүнгэн хэрэглэгдээгүй байһаар. Энэ хэрэгые мэдэхэ ба хүтэлбэрилжэ шадаха багшанар, хүгжэмшэд кружогуудай хүдэлмэридэ хабаадуулагданагүй.

«Кружогуудай хүдэлмэриие мэдэнэшьегүйб, тэрэниие хүтэлбэрилжэ шадахашьегүйб, теэд намда хэншье туһалнагүй» гэжэ нүхэр Фомин хэлэдэг. Энэншье зүб байна. Юуб гэхэдэ, нүхэр Фомин тусхай бэлэдхэлгүй. Теэд, аймагай арадай гэгээрэлэй таһаг, ВЛКСМ-эй айком пионернүүдэй байшангай хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлнэгүй.

Аймагай центр дээрэ «хүүгэдэй номой недели» үнгэргэгдөөгүй. Энээниие эмхидхэхэ хэрэгтэ пионернүүдэй байшан, аймОНО, ВЛКСМ-эй айком һаналаа табяагүй юм. Мүнөө хүүгэдэй уранһайханай самодеятельностиин харалга боложо байна. Теэд, энэ харалгые һайнаар үнгэргэхын түлөө тус байшангай, аймОНО-гэй, ВЛКСМ-эй айкомой хүдэлмэрилэгшэд оролдоногүй.

Һурагшадай хабарай амаралтын үедэ пионернүүдэй байшан ходо хаалтатай байгаа. Эндэ ямаршье хэмжээ-ябуулга үнгэргэгдөөгүй.

Пионернүүдэй байшангай хүдэлмэри хэзээ һайжарха, хэзээ манай эрилтэнүүд хангагдаха юм гэжэ һурагшад ба пионернүүд зүбөөр асууна.

Н. Николаевский.

Уншагшадта шэрүүнээр хандана

Хэжэнгын аймагай центрын библиотекэдэ номуудай ба уншагшадай тоо жэл бүри олошорно. Гэбэшье, тус библиотекэ уншагшадай эрилтые гүйсэд хангананагүй. Библиотекарь Грузинцова ажалдаа хайхарамжагүйгөөр хандана.

Библиотекэдэ ямаршье шэнэ номуудай байһыень мэдэхын аргагүй байдаг. Номуудай список үгы юм. Нүхэр Грузинцова уншагшадта ном шэлэжэ абахадань туһалхын орондо, тэдээндэ ехэ шэрүүнээр хандана.

Библиотекариин урда байһан хэдэн номуудые уншагшадай абаад үзэхэдэнь «магазинда эд бараа үзэжэ байна гээшэ гүт?» гэжэ ехэ сухалтайгаар асуудаг байна. Тиимэһээнь уншагшад хэрэгтэй номоо абажа уншаха аргагүйдэнэ.

Библиотекын дэргэдэ уншалгын зал бии нэрэтэй. Эндэнь элдэб шэнэ газетэ, журналнууд абтана. Теэд, хүнүүд шэнэ газетэ, журналнуудые уншаха мүн лэ аргагүйдэнэ, тэдэнь ходо шкаф соо суурагалаатай байдаг. Библиотекарь гансал танил хүнүүдтээ газетэ, журналнуудые абажа үгэдэг байна.

Ц. Добынский.

Шубуу үсхэбэрилгэдэ һаналаа табинагүй

Кяхтын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо шубуу үсхэбэрилгэдэ анхарал хандуулагданагүй. Тус колхозой тахяагай фермэ муу байдалтай юм. Эндэ зуу гаран тахяа нэгэ жаахан, заһабарилагдаагүй гэр соо байна. Тэдээнэй харууһалга ба эдеэлүүлгэ муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Тиимэһээ март һара соо оройдоо арбаад тахяа үндэгэлжэ эхилээ. Тахяагай фермые даагша Бадлуева ажалшадаа хойрогоор хандана.

Колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Дамбаев) шубуу үсхэбэрилхэ хэрэгые тооногүй.

Н. Очиров.

Тобшо сигналнууд

Почто хожомдуулагдана. «Улаан-Бургалтай» (Торн) гэжэ томодхогдоһон колхозой гурбадахи бригадын ажалшад газетэ ба почтово корреспонденциие ехэ хожомдожо абана. Эндэхи почтальон Сосорова газетэнүүдые саг соонь асаржа, эзэдтэнь тараадаггүй байна. Захигшад газетэнүүдэй номернуудые дутуу абана. Заримдаа нүхэр Сосорова почто хэдэн хоногой турша соо асарнагүй.

Н. Ойдопов.

Бани заһабарилагдаагүй байһаар. Бичурын аймагай Харланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой хоёрдохи бригада банигүй байһаар. Тус бригадын бани үшөө заһабарилагдаха болоһон юм. Теэд, бани заһабарилжа, ажалшадай эрилтые хангаха хэрэгтэ колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Гармаев) һаналаа табинагүй.

А. Мункуев.

Сельһкорнуудай материалнуудаар хэмжээ абтаба

Сэлэнгын аймпотребсоюзай Ново-Селенгинскэ сельпогой магазинуудта худалдаа наймаан муугаар эмхидхэгдэнхэй, ажалшадай эрилтэ гүйсэд хангагданагүй, зарим магазинуудта худалдаа наймаанай гурим эбдэгдэнэ, мүн сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Будаев худалдаа наймаанай кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба шэлэн олохо хэрэгые тооногүй гэжэ редакцида манай селькор мэдээсэһэн байгаа.

Заагдаһан баримтануудые шалгажа үзөөд, зохихо хэмжээ абахын тула тус бэшэг Бурмонкоопсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Доржиндо эльгээгдээ һэн.

Бэшэг соо дурсагдаһан дутагдалнууд шалгалтаар булта тодорбо. Ново-Селенгинскэ сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Будаев сельпогой ажалые хүтэлбэрилжэ шадаагүй дээрэһээ, мүн худалдаа наймаанай гурим эбдэһэнэй түлөө уялгаһаа сүлөөлэгдөө. Мүн худалдаа наймаанай гурим эбдэһэнэйнь ба ажалшадые шухала хэрэгтэй эд бараагаар саг соонь хангаагүй байһанайнь түлөө «Социализм» колхозой дэргэдэхи магазиниие даагша Данжиновада хатуу зэмэ сонсхогдобо. Тэрэшэлэн Убукунска сельпое даагша Очиров гүрэнэй мүнгые үрэһэнэйнгөө түлөө ажалһаа гаргагдажа, тэрэнэй хэрэг мүрдэлгын органуудта үгтөө.

Энээн тухай манай редакцида Бурмонкоопсоюзай эмхидхэлэй шалгалтын таһагай начальник нүхэр Именохоев мэдээсэбэ.

* * *

«Хэзээ кино харуулха юм?» гэһэн гаршагтай бэшэг соогоо манай селькор Хоринн аймагай ажалшадта кино харуулга муугаар эмхидхэнхэй, зарим колхозуудта ба малажалай фермэнүүдтэ 1952 онһоо хойшоо кино харуулагданагүй гэжэ хэлэһэн байгаа.

Хоринн аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Ринчиновэй манай редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, бэшэг соо заагдаһан баримтанууд тодоржо, тэдэниие усадхаха талаар хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа.

Аймагай колхозуудта кино саг соонь харуулха график баталагдажа, тэрэнэй ёһоор колхозуудта кинопередвижкэ ошодог болоо.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ФРАНЦУЗСКА ХАРХИСУУД ДАХИНАА ХОРОТО ААША ГАРГАЖА БАЙНА

Парижын полици демократическа организацинуудта эсэргүүгээр түрүүшынхеэ добтолжо байна бэшэ. Мартын 24-нэй үглөөгүүр эртэ Ажалай бүгэдэнинтын конфедерацинн (ВКТ-гэй) байрада ээлжээтэ добтолгозо хэбэ. Үүдэ, сонхонуудыень hандаажа, Франциин профсоюзна хүдэлөөнэй центрын байра соо полициинхид hүйдхэл хээ. Городой элдэб районуудта байдаг ВКТ-гэй организацинуудай байранууд дотор мүн лэ хаа хаанагүй нэгжүүл хэгдэhэн байха юм. Тэрэл үдэр ВКТ-гэй секретарь Люсьен Молино, ВКТ-гэй Сена департаментдахи нэгэдэлэй секретарь Андрэ Толле гэгшэд полициар арестовалагдаа. Тэрэшэлэн Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин генеральна секретарь Бенуа Фрашоние арестовалха тухай засагаархидай зүгhөө захиралта гаргагдаhан байгаа. Энээнhээ хэдэн хоног урид «Юманите» газетын главна редактор, французска элитэ ехэ уранзохёолшо коммунист Андрэ Стиль болон бусад прогрессивнэ ажал-ябуулагшад түрмэдэ хаагдаhан байна.

Эдэ хардалга мүрдэлгэнь үнинhөө хойшо hанаашалагдаhан, түсэбүүдынь—Франциин зонхилхы бүлэг нюурнуудаар эртээнhээ зохёогдоhон байгаа гэжэ демократическа хэблэл мэдээсэнэ. Франс пресс агентствын дамжуулгаhаа харахада, бүхы арестовалагдагшад «антинациональна политическэ ябуулга хэбэ», «диилдэхые хүсэhэн ябадал гаргаа» гэхэ мэтээр гэмнэгдэхэ байна. Политическэ энэ зэрлиг муухай аашань Франциин премьер-министр Рене Мейерэй кабинедэйнгээ хэдэн гэшүүдтэй, тэрэ тоодо гадаадын хэрэгүүдэй министр Бидотой хамта Вашингтон ошохоор ниидэhэн ябадалтай тохёолдоо, энэнь юрэ тушаан болоно тудалдаhан ушар бэшэ байна гэжэ гадаадын хэблэл онсолон тэмдэглэнэ. Французска хархисуудай шэнэ заговорые элишэлэн, депутат-коммунист Вальдек Роше парламентын мартын 24-нэй заседани дээрэ иигэжэ мэдүүлбэ: «Хүдэлмэришэн ангида ба тэрэнэй организацинуудта: ВКТ ба Французска коммунистическэ партида сохилто хэхээр хүсэд шиидэнхэй байнабди гэжэ Рене Мейер ба Жорж Бидо... американска эзэдтээ харуулхые хүсэнэ».

Буржуазна зарим газетэнүүдшье энэ политическэ мүрдэлгын бодото шалтагаанууд тушаа зааха баатай болоо. Жэшээлхэдэ, «Комба» газетэ мартын 25-да иигэжэ бэшэhэн байна: «Арест хэхэ тухай шиидхэбэри Мейерэй мордохын урда hүни гаргагдаhан ушарынь тушаан болоно тудалдаhан ябадал бэшэ». «Французска правительствын түлөөлэгшэдэй Вашингтон ошохо үеэр Маккартиие (США-гэй тон хархис сенатор—**Н. З.**) ханааха гэжэ багсааhан дотоодын хэрэгүүдэй министр Брюнэй, оборонын министр Плевенэй ба Рене Мейерэй зүгhөө энэ операцинь уридшалан шиидхэгдэhэн байгаа бэшэ аа гү?» гэжэ буржуазна ондоо нэгэ газетэ — «Фран-Тирер» асууна.

Франциин зонхилогшо бүлэг нюурнууд иимэ мүрдэлгэ ба террор хэхэдээ ямар бодомжотой байгааб гэхэдэ, ороноо экономическа мухардалгада оруулhан империалистическэ гадаадын политикые буруушаажа тон эрид шууд тэмсэгшэ арад олониитые дараха hанаашалгатай байhаниинь баримтануудаар гэршэлэгдэнэ. ВКТ хадаа Франциин эмхидэмэл хүдэлмэришэн ангиин 70 гаран процентын зүгhөө дэмжэгдэдэг, үнэхөөрөө олониитын гансахан организаци мүн. Хархис этэгээдүүдэй замда hаад хэдэг hүртэ хүсэн ба ехэ хаалта байха зуураа, ВКТ болбол ажалшадай ажабайдалай эрхын түлөө хододоо шууд тэмсэнэ. Вьетнамдахи дайе ВКТ эрид буруушаана, юундэб гэхэдэ, тус дайн Франциие экономикын түгэс hандаралда оруулхаяа байна. ООН-эй зүгhөө Европодо зорюулан байгуулагдаhан экономическа комиссиин hаяхан болоод дүүрэhэн 8-дахи сессиин мэдээнүүдhээ харахада, Франци доторхи ажамидаралай үнэ сэнгэй индекс 1952 оной сентябриин үеэр 1949 оной сентябриинхиhаа 45 процент ехэ болоhон байна. 1951—1952 ондо гражданска хэрэглэлэй эд товарнуудай үнэ сэнгүүд 1950—1951 онойхиhоо 22 процентээр хүндэрөө. Оронойминай экономико атлантическа пактаар баадхагдаhан 1.464 миллиард франкын хэмжээтэй (790 миллиард франк бюджеднэ гарзатай) сэрэгэй бюджедээр хашагдан, хэсүү хүндэ байдалда оронхой байна. 1952 ондо бодото салингай хэмжээн дайнай урда тээхиhээ хоёр дахин бага байгаа. Вьетнамдахи дайн 1947 онhоо хойшо Францида (тусхай мэдээнүүдэй ёhоор) 1.643 миллиард франкын гарза ушаруулба. Энэ мүнгөөр 1.200.000 гэр байра барижа болохо бэлэй.

Оронойн прогрессивнэ хүсэнүүдтэ эсэргүүгээр Франциин зонхилхы бүлэг нюурнуудай хэжэ байгаа полицейскэ мүрдэлгэнүүдынь французска хархисуудай хүсэн тухай бэшэ, харин тэрэнэй hула муу тухайда гэршэлнэ.

Полицейскэ хорото муухай террорто эсэргүү ажалшадай тэмсэлэй хүсэтэ долгин орон доторнь орьёлон сасаржа байна. Марсельдэ, Брестдэ, Бержерагта, Олорон-Сент-Марида ба бусад городуудта ехэ демонстрацинууд болобо. Ажалшад департаментнуудай префектурануудта ба Национальна суглаанда ошохо делегацинуудые томилно, арестовалагдагшадые дары сүлөөлхэ эрилтэ хэhэн бэшэгүүд, телеграммануудые эльгээнэ. Профсоюзна эрхэ эбдэhэн тушаа, французска хархисуудай хуулибуса ябуулганууд тушаа эрид буруушаал мэдүүлhэн бэшэг өөрынгөө 80 миллион гэшүүдэй нэрэhээ профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федераци ООН-до эльгээгээ.

Парижска апелляционно сүүдэй мүрдэлгын палата Франциин хүдэлмэришэн ангида, бүхы ажалшадта хашагдажа, Сена департаментын профсоюзуудай нэгэдэлэй секретарь Андрэ Толле ба «Авангард» гэдэг недели бүриин газетын главна редактор Жан Менье гэгшэдые арестhаань саг зуура сүлөөлхэ тухай шиидхэбэри гаргаха баатай болоо.

Франциин хүдэлмэришэн ангида нүлөөлдэг ба хархис этэгээдүүдтэ зохихо сохилто хэдэг ВКТ-гэй нүлөөе полицейскэ ямаршье хардалга мүрдэлгэ хэлбэрүүлэн hулаpуулжа шадахагүй гэжэ демократическа хэблэл тэмдэглэнэ. Харин Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин нэрэ хүндэнь улам ехэ боложо байна.

ФАШИЗМЫН ЗАМДА ОРОХО hЭДЭЛГЭ

Империализмын үедэхи буржуази хархис ябуулга хэхэеэ али болохоор оролдохо гэhэн ленинскэ заабариие hаядаа Италида болоhон событинууд тон эли тодоор гэршэлэн харуулба.

hунгуулиин системэдэ «реформо» хэхэ тухай антидемократическа хуулиин проектые итальянска сенат мартын 29-дэ hайшаан абаhан байна. Тиин, де Гаспериин мүнөөнэй правительство арадай дура хүсэлые ба республикынгаа конституциие хэрэгсээхэгүй hанаатай байhанаа үшөө дахин харуулаа. Тус правительство энэ хуулиие 1952 оной октябрьда дурадхаhан юм. Италиин зонхилхы бүлэг нюурнууд хархис хуулиин туhаламжаар арадай бодото түлөөлэгшэдые — зүүнэй партинуудай, түбхын түрүүн коммунистическэ партиин түлөөлэгшэдые парламентhаа намнаха гэжэ бодоhон байгаа.

Энээнэй урда тээ хэблэлдэ мэдээсэгдэhэнэй ёhоор, hунгуулиин шэнэ хуулиин гол удхань юуб гэхэдэ, парламентска hунгалтын үедэ депутадуудта кандидадуудай единэ список табиhан ба 50 процентhээ үлүү нэгэшье голос абаhан парти гү, али партинуудай нүхэсэл парламентдахи депутатска hууринуудай 65 процентыень зүндөө абаха болоно. Бусад партинууд голосуудай 49,9 процентые суглуулбал, парламентдахи hууринуудай миил 35 процентыень абаха байна. hунгуулиин иимэ антидемократическа хуулиие үндэhэ болгон, христианско-демократическа парти түрүүтэй хархис партинууд блок тухай хэлсээ баталжа, болохоёо байhан hунгалтын үедэ илалта туйлаха ба парламент дотор олонхиие эзэлхэбди гэжэ багсаана. 1924 оной hунгалтын урда тээхэнэ иимэ хуулиин проект итальянска арадта баагаар абхуулагдаhаниие hанаха хэрэгтэй. Тиихэдэ Муссолини тус хуулиин туhаламжаар парламент дотор фашистска партиин олонхи болохо ябадал хангаhан юм.

Мүнөө hунгалтын урда тээ итальянска хархисуудай хэжэ байhан хорото ябуулгануудынь юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, эдэнэр тэрэ сагта Италиие национальна сүйдтэ оруулhан фашистска бузарнуудай замаар ябажа байна. Де Гаспериин правительство хуули гаргадаг органуудаар дамжуулан hунгуулиин энэ хархис хуули абхуулха зорилгоор, республикын конституциие далдагүй сэхээр эбдэжэ ороо. hунгуулиин хуули тухай асуудалые сенадта зүбшэн хэлсэлгын тон антидемократическа шэнжэтэй байhан ябадал эндэ хэлэгдэhые эли тодоор гэршэлнэ. Энэ ушар хадаа оронойнгоо сүлөөтэй ба бэеэ даанхай байхые хүсэдэг ажалшадhаа гадна, мүн Италиин буржуазна олохон политическэ ажал-ябуулагшадай дунда ехэ зэбүүрхэл үүсхээ.

Итальянска парламентын түүхэдэ үзэгдөөгүй хэдэ хэдэн тад харша ябуулгануудай хэгдэhэнэй hүүлээр, правительственна хуулиин проектын голосовалагдаhан тухай олон баримтануудые демократическа хэблэл дурдана. Сенадай түрүүлэгшэ Руини голосовани тушаа үгэ хэлэхэ арга, голосовалхашье арга сенаторнууд-коммунистнуудта ба социалистнуудта үгөөгүй.

Сенадай заседанида байлсаhан, гадаадын худалдаа наймаанай министр ле Мальфа гэгшэ хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ зорюулан иимэ мэдүүлгэ хээ гэбэл: «Ехэ абяа шэмээнэй болоhон ушарhаань, ямар асуудалаар голосованиин хэгдэhые ойлгожо ядааб. Заседани тушаа тусхайта тоосоон үгы байна. Зал соо зодолдооной захалха үеэр сенатска стенографууд гүйлдэжэ ерээ... худалаар тааруулагдаhан, үнэн баримтагүй тоосоон хэдэхэн сенаторнуудаар—христианска демократуудаар бэшэгдэhэн байгаа».

Сенадай заседаниие шэнжэлхэ зуураа, «Унита» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Сенадай зарим хубинь hаналаа хэлэхэ ба голосовалха эрхэhээ хүсөөр хаhагдаhан байна. Парламентын дээдэ хуулинь байдаг регламент сүм эбдэгдээ. Голосоо үгэлгын процесс ба тэрэнэй үрэ дүнгүүдынь худалаар тааруулагдаhан байха юм».

Итальянска хархисууд hайн байhандаа иимэ муухай аашануудые hунгалтын урда тээ гаргаа бэшэ даа. Италиие агрессивнэ Хойто-атлантическа блок руу татажа оруулhан де Гаспериин правительствын антинациональна политикые эрид буруушаадаг арадай дура хүсэлдэ эсэргүүгээр засаг барижа байхынь тулада тэрээндэ hунгуулиин хорото хархис хуули хэрэгтэй болоо.

Демократическа эрхэдэнь хархис этэгээдүүдэй добтолжо байhан тушаа Италиин ажалшад эрид шууд протест мэдүүлнэ. hунгуулиин системэдэ «реформо» хэхэ правительственна проектые сенадай баталан абаhанда эсэргүү национальна ниитын забастовко Итальянска ажалай бүгэдэниитын конфедерацяар соносхогдоод, мартын 30-да бүхы орон дотор хэтдээ. Олон миллион ажалшад ВИКТ-ын уряада харюусан, ажалаа зогсооhон байна. Бүхы орон соонь митингнүүд, суглаанууд болоно. Милан, Турин, Неаполь ба бусад городуудаар хүдэлмэришэд, албахаатшадай бүгэдөөрэн забастовкодо хабаадаhан ушарhаань, промышленна бүхы предприятинуудта хүдэлмэринь зогсошоо.

hунгуулиин системэдэ антидемократическа «реформо» хэхэ ябадалда эсэргүү тэмсэл дотор өөhэдынгөө демократическа эрхэ ба сүлөөе аршалхаар шиидэhэн итальянска патриодуудай нэгэдэлынь улам бэхижэнэ. **Н. ЗАХАРОВ.**

Швециин Коммунистическэ партиин XVI съездын хүдэлмэри дүүрэбэ

СТОКГОЛЬМ, апрелиин 6. (ТАСС). Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл тушаа, мүн «Социализмда Швециин орохо зам» гэжэ партиин шэнэ программа тухай К. Х. Херманссоной элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ Швециин Компартиин XVI съездын мүнөө үглөөнэй заседани дээрэ үргэлжэлбэ.

Шэнэ программа зохёохо комисси хадаа тус программада оруулагдаhан хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүд тухай мэдээсэл хэбэ. Тэрэнэй hүүлээр съезд «Социализмда Швециин орохо зам» гэжэ партиин шэнэ программые нэгэн hаналаар hайшааба.

Үдэшын заседани дээрэ партиин түрүүлэгшэ Хильдинг Хагберг түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ. Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай hургаалай үндэhөөр зохёогдоhон партиин политическэ линиие тойрон ниггаар жагсалгада, партиин зэргэнүүдэй нэгэдэлые бэхижүүлгэдэ съезд шухала үүргэ дүүргэбэ гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Съезд редакционно ба мандатна комиссинуудай элидхэл соносоод, тэдэниие баталба.

Ажабайдалай муудалгада эсэргүү, хүдэлмэригүйдэлгын ургалтада эсэргүү хамтын тэмсэлые эдэбхитэй болгохо гэжэ Швециин ажалшадые уряалhан хандалга абтаба.

Тэрэнэй hүүлээр партиин хүтэлбэрилхы органуудые hунгалга болоо. 30 гэшүүдhээ ба 15 кандидадуудhаа бүридэhэн Центральна Комитедэй шэнэ состав ба 9 хүнhөө бүридэhэн хиналтын комисси hунгагдаба.

Коммунистическэ партиин түрүүлэгшээр Хильдинг Хагберг нэгэн hаналаар дахин hунгагдаа.

Хүтэлбэрилхы органуудай hунгагдаhанай hүүлээр съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 5. (ТАСС). Үнгэрhэн үдэрэй турша дотор корейскэ Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай Арадай hайндуратанай частьнууд Пенамдоной райондо дайсанай тагнуулай отрядуудта эсэргүү бага зэргын байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр hүни американска самолёдууд Пхеньян шадар амгалан хүн зоной hуудаг районуудта дахин добтолжо, тэдэниие хаа хамаагүй зэрлигээр бомбодоо. Городой хүн зоной дундаhаа олон хүнүүд алагдаа. Олон гэр ба землянканууд hандаргагдаа.

ПХЕНЬЯН, апрелиин 6. (ТАСС). Үнгэрhэн үдэр корейскэ Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай hайндуратанай частьнууд Пенамдон райондо американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын шанга байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани апрелиин 6-да мэдээсэбэ.

Полк хүрэтэр хүсэтэй дайсан авиацяар ба артиллереэр дэмжэгдэн үсэд шанга добтолго нэгэтэбэшэ хэhэн байна. Гэбэшье, бүхы добтолгонууд гэдэргээ сохигдоо.

Үсэгэлдэр hүни американска авиаци Хванхэ провинциин Понсам уездын тосхонуудта дахин, добтолбо. Тиихэдээ элдэб калибрын 800 гаран бомбо хаяа. Алагдаhан хүнүүд бии.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 4 самолёт унагаагаа.

Үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидые андалдан абалсаха тухай хэлсээн Паньмыньчжоньдо боложо байна

ПЕКИН, апрелиин 6. (ТАСС). Синьхуа агентствын тусхай корреспондент Кэсонhоо иигэжэ мэдээсэбэ:

Мүнөө үглөөгүүр Паньмыньчжоньдо холбооной бүлэгүүдэй түрүүшын заседани боложо, корейско-хитадай холбооной бүлэгые толгойлогшо генерал Ли Сан Чо иигэжэ мэдүүлбэ: «Манай тала өөрынгөө мэдэлдэ байhан үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй бүхы пленэйхидые нютагтань бусаахаар бэлэн байна. Энэнь тус асуудалые түргэнөөр ба бүрин шиидхэхэ зорилготой юм».

Өөрынгөө мэдүүлгые тодоруулан, генерал Ли Сан Чо иигэжэ хэлэбэ: «Сэрэгэй пленэйхид тухай 1949 оной Женевскэ конвенциин 109-дэхи ба 110-дахи статьянуудай ёhоор, нютагтаа сэхэ бусаагдаха гү, али нейтральна орондо байрлуулха эрхэтэй үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй бүхы пленэйхидые бусаан ябуулхаар манай тала бэлэн байна».

Андалдан абалгада хамаатай үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидэй тоое тодорхойлхо зорилгоор, «нютагтаа бусаагдаха үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидэй категориие нэн түрүүн тодорхойлхо хэрэгтэй байна» гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Американска холбооной бүлэгые толгойлогшо контр-адмирал Даниэль энэ дурадхалые шэнжэлхын тула богони забhаралга хэхые гуйба. Заседаниин дахин эхилhэнэй hүүлээр, Даниэль хадаа «тэдэниие (үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидые) категори болгон илгаагүйбди» гэжэ мэдүүлбэ. Женевскэ конвенциин статьянуудай ёhоор, нютагтаа сэхэ бусаагдаха гү, али нейтральна орондо байрлуулха эрхэтэй үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй бүхы пленэйхидые бусаан ябуулхаар американска тала бэлэн гү гэhэн асуудал табигдаба. Корейско-хитадай талын дурадхалые шэнжэлэн үзэхын тула Даниэль апрелиин 7-ной үглөөнэй 11 час хүрэтэр забhарлалга хэхые дурадхаба.

Үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидые андалдан абалсаха талаар тодорхой хэмжээ-ябуулганууд тухай Даниэлиин дурадхаhан хэлсээнэй проектые шэнжэлэн үзөөд, энэ асуудалаар шадаал hаа hаяар тодорхой hанамжаяа хэлэхэб гэжэ генерал Ли Сан Чо мэдүүлбэ, апрелиин 7-ной үглөөгүүр болотор забhаралга хэхые зүбшөөбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүүгэдэй уранhайханай самодеятельностиин городской харалгада хабаадалсаhан Улан-Удын № 1 hургуулиин hурагшад (зүүн ... Ю. Балдано, А. Петров, И. Девятых, Ю. Дугаржабон ба О. Рютин гэгшэд ... ко танец гүйсэдхэжэ байна.

В. Шитиковэй

Хүүгэдэй уранhайханай самодеятельност[...] городской харалгын дүнгүүд

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство хүүгэдые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ анхарал хандуулдаг.

«Ургажа ябаа үетэниие хэнэй, ямараар хүмүүжүүлhэнhээ манай ороной ерээдүй дулдыдаха, hурагшадые коммунистическэ моралиин үзэлөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ эгээн гол шухала, шиидхэхы зорилго мүн» гэжэ нүхэр Жданов хэлээ hэн.

Уранhайханай талаар хүүгэдые хүмүүжүүлгэ болбол тэдэниие коммунистическээр хүмүүжүүлгын шухала hалбари мүн.

1952—53 оной hуралсалай жэлдэ Улан-Удын hургуулинуудта уранhайханай самодеятельность улам үргэнөөр дэлгэрээ. Мүнөө городой hургуули бүхэн өөhэдынгөө уранhайханай коллективтэй болонхой. Городой районуудта болоhон харалгада 8700 гаран hурагшад, hургуули хоорондын харалгада 11.170 гаран hурагшад хабаадалсаhан байна.

Мүн энэ хүдэлмэридэ багшанар эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоо. Илангаяа Городской районой № 1, 2, 3, 4, 7, 9 ба Железнодорожно районой № 11, 34, 65, 67, Пригороднэ районой № 25, 31 hургуулинуудай багшанар энэ хүдэлмэриие hайнаар эрхилнэ.

Тэрэшэлэн hургуулинуудай комсомольско эхин организацинуудай, пионерскэ организацинуудай үүргэ нилээд дээшэлээ.

Мяханай комбинадай ба түмэрзамайхидай клубуудай, ПВЗ-гэй культурын Ордоной дэргэдэхи хүүгэдэй секторнүүд хүдэлмэреэ нилээд hайжаруулhан байна. Эдэ клубууд уранhайханай самодеятельностиин коллективүүдые hургуулинуудта бии болгохо хэрэгтэ ехэхэн туhаламжа үзүүлнэ. Дээрэ дурсагдаhан клубуудай хүүгэдэй секторэй табиhан бүхы номернууд городской харалга дээрэ 4—5 гэhэн сэгнэлтэнүүдые абаhан байна.

Хүүгэдэй уранhайханай самодеятельностиин репертуар өөрынгөө шанарай ба идейнэ удхын талаар, педагогическа хүмүүжүүлгын удхын талаар нилээд hайжараа. Харалгада тэдэнэй табиhан репертуарта диилэнхидээ советскэ искусство, СССР-эй арадай искусство ороно. Тэрэшэлэн бурят-монгол арадай искусство нилээд ехэ hуури эзэлнэ. Эндэ Бурят-Монголой уран... шодой, композиторнуудай ... нууд, бурят хатар гүйсэдхэ... байха юм.

hургуулинуудай табиhан граммада: литературно-хү... монтаж, олоороо, мүн нэгэ, гурба ба дүрбөөрөө дуулалга... ни, үльгэр уранаар уншалга, табилга, хүгжэмэй номериу... нистнууд, скрипачууд, акк... нистнуудай наадалга, танце... номернууд, кукольна театр б... гэдэй өөhэдэйнь зохёоhон ... турна хүгжэмэй номернууд о...

Илангаяа хоровой искусств... гуулинуудта үргэнөөр дэлгэр... рэ тоодо № 66 (хүтэлбэрил... В. С. Соколов), № 65 (хүтэ... лэгшэнь П. М. Куклина), № ... тэлбэрилэгшэнь Н. И. Каза... hургуулинуудай хоровой кол... вүүд үндэр сэгнэлтэнүүдые ... байна.

№ 1, 4, 12, 16, 65, 66 hу... нуудай пионернүүдэй Ордоно... ханай комбинадай клубай, П... культурын Ордоной хореогра... ка коллективүүд «5» гэhэн сэ... дэ хүртөө.

Тэрэшэлэн № 20 hургуули... ховой юркестр (хүтэлбэрил... нүхэр Иванов), ПВЗ-гэй кул... Ордоной хүүгэдэй секторэй ... инструментнүүдэй оркестр (... бэрилэгшэнь нүхэр Рудаков), ... нернүүдэй Ордоной баянист... оркестр (хүтэлбэрилэгшэнь ... Большаков) ба бусад ком... зүгhөө үндэр сэгнэлтэнүүдтэ ... бэ.

Городской харалгада хамт... рээ табигдаhан 202 номерн... 119 номернуудынь эрхим гэh... нэлтэ, 76-ниинь дүрбэ гэhэн ... тэ абаhан байна.

Городой гурбан районууд... пионернүүдэй Ордоной т... сводно концерт «5» гэhэн с... абаба.

Харалгын дүнгүүдэй ёhо... шанар, хүүгэдэй уранhайханай... деятельностиин хүтэлбэрилэгш... hурагшад хамта 31 хүн грамо... даар шагнагдаба. Тэрэ тоодо... Найкулина (Эвенкийскэ hург... Иннокентий Жалсанов (№ 1... гуули, энэ нүхэр «Тээлниг ... ногоотой» гэжэ дуу дуулаhан... на), Володя Сафонов (пион... дэй Ордон) ба бусад бии.

А. Понома...

Уранhайханай самодеятельностиин хара...

hаяхан Бичурын аймагай центртэ хүдөөгэй уранhайханай самодеятельностиин коллективүүдэй харалга болобо. Тус харалгада 8 коллектив хабаадалсаа. Бэлигтэй хүнүүд эндэ олоороо шалгаран гараба.

Агроном Горбунова дуунуудые ирагуу hайханаар дуулажа, харагшадые ехээр hонирхуулаа. Билютайн сомоной Круминай нэрэмжэтэ колхозой залуу гэшүүн нүхэр Ефимов Сергей Михалковой басниие шадамараар уншаа.

Бичурын сомоной «В защиту мира» колхозой уранhайханай самодеятельностиин дуушадай дуулаhан дуунууд hайн сэгнэлтэ абаа.

Самодеятельностиин коллективүүдэй программа соонь советскэ композиторнуудай шэнэ дуунуудhаа гадна, арадай дуунууд, танца, частушка, тэрэшэлэн шүлэг, басн... олон байба.

Уранhайханай самодеят... стиин харалгада нэгэдэхи h... «В защиту мира» колхозой ур... ханай самодеятельностиин к... тив, хоёрдохи hууриие парти... съездын нэрэмжэтэ колхозой ... hайханай самодеятельностиин ... лектив гурбадахиие — Ново... тинскэ сомоной Сталинай нэр... тэ колхозой уранhайханай ... деятельностиин коллектив ... Эдэ коллективүүд грамотану... лон үнэтэ бэлэгүүдээр шагн... Харалгада хабаадагшадай ... хинь hайнаар наадаhанайнгаа ... лөө тус тустаа шангуудта хүр... байна.

Ф. Степа...

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИП...

МҮНӨӨДЭР КИНО ТЕАТРНУУДТА

«ПРОГРЕСС» кинотеатртa — «Новый Гульвер» (12 ч.), «Анна Каренина» II сери (14, 16, 18, 20 ба 22 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатртa — «В... океана» (11 ч. 30 м.), «Девушка с характером» (14, 16, 18, 20 ба ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23. заместителя редактора—7-85. отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 13.

Н—00511. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...